Published and distributed under permit (No. 761), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 4-го ВЕРЕСНЯ 1920. ЧИСЛО 107. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1920. No. 107.

ВОЄННІ КРОКИ МЕЖИ ПОЛЬЩЕЮ І ЛИТВОЮ.

ПОЛЬЩА ДАЄ ВИМИНАЮЧУ ВІДПОВІДЬ АМЕРИЦІ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ПОЛЬЩА ПЛЮЄ АМЕРИЦІ В ВІЧІ.

КАЖЕ, ЩО НЕ МОЖЕ ВСТОЯТИ НА СВОЇЙ ЗЕМЛІ.

ВАШІНҐТОН, 2. вересня. — **Сьогодня оголошено польську відповідь на представлення Америки, які зміряли до того, щоби перешкодити дальшому конфліктови межи Польщею і Росією.**

Польща відказалася виставляти на небезпеку свої військові аперації проти большевиків і вона не зобовязується зважати на „штучні границі", визначені мировою конференцією.

На пропозицію секретаря Колбі, щоби Польща лишилася в своїх етнографічних границях, Польща відповіла між иншими так:

„Мимо прихильного становища наших союзників, польська держава мусіла заглянути сама небезпеці в очі, а політичні події виказали, що вона в першій мірі мусить полягати на свою власну військову силу. Коли би військові операції приневолили запобігти поновному наїздови на Польщу, то ледви можна би уважати за розумне, щоби штучні границі, які не вяжуть одного ворога, мали перешкаджати другому в його воєнних операціях".

Урядники зі стейт департаменту висловилися вчера про польські відповіди, як „зовсім вдоволяючі".

ПОЛІТИЧНИЙ СТРАЙК.

Три тисячі моряків і робітників на корабельних доках в Бруклині, які були заняті при надаванню набору на британські кораблі, вийшли на страйк пополудни дня 2. вересня.

Їх ціллю єсть приневолити Англію, щоб вона випустила мейора міста Корку МакСвінія з вязниці, щоби впустила до Ірляндії архиепископа Маннікса, якого британське правительство задержало в Лондоні і щоби забрала англійські війска з Ірляндії.

Телеграми з инших портових міст, як з Бостону, Масс., і Чарлзтону, С. К., доносять, що там також вибух подібний страйк.

АМЕРИКАНСЬКА ПІДВОДНА ЛОДКА НА ДНІ МОРЯ.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн., 2. вересня. — Бездротну телеґраму з корабля Ґеталс, приловив сьогодня приватний оператор у Фармінґтон, Конн. В телеґрамі було сказано, що американська підводна лодка S-5 упала на дно моря перед 35 годинами і тому треба спішити її на ратунок.

На підставі тої відомости розпочали морські власти в Ню Лондон досліди, і аж по довшім часі дізналися з Філаделфії, що там також приловлено таку телеґраму.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 2. вересня. — До затопленої лодки, яка лежить на дні моря коло пригірка в Делявар, помпують воду з двох кораблів, які стоять над нею. Після телеґрам, одержаних у філаделфійських воєнних доках, ціла залога зложена з 24 людий і 6 офіцирів, ще жиє.

МАЙНЕРСЬКІ „ВАКАЦІЇ".

125.000 углекопів не працює.

ВІЛКСБЕРІ, 2. вересня. (Пр. Т.). — Проти приняття угоди, заключеної представниками орґанізацією „Злучені Майнерські Робітники" з комісією, визначеною президентом Вилсоном, розпочався сильний рух межи углекопами твердого угля на загальне число 175.000 углекопів, 125.000 полишило працю, кажучи, що йдуть „на вакації". Наслідком цего 300.000 тон угля пропадає денно, бо його не видобувають, а майнери тратять 625.000 долярів платні.

З ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬСЬКО-ЛИТОВСЬКА ВІЙНА.

ЛОНДОН, 2. вересня. — **Польські війска напали на литовські війска коло Авґустова, около 30 миль на північний захід від Ґродна, як про це доносить телеґрама з Ковна до литовського представника в Лондоні.**

ЛИТОВЦІ ПЕРЕСТАЛИ ГОВОРИТИ З ПОЛЯКАМИ.

КОПЕНГАГЕН, 2. вересня. — **Телеґрама з Ковна доносить, що переговори з польськими штабовими офіцирами про спірні справи межи Польщею і Литвою перервано. Литовці прийшли до заключення, що дальші наради є безцільні тому, бо польські домагання з безосновні.**

Поляки іменно жадають зелізничої лінії Ліда-Молодечно і Ґродно-Вильна, а також право тимчасової окупації Вильни. Все те противиться литовсько-русскому договорови, недавно заключеному.

ПОЛЯКИ ЗАНЯЛИ ЛИТОВСЬКЕ МІСТО.

ПАРИЖ, 2. вересня. — **Поляки заняли Сейни на Литві, на схід від Сувалків, ізза стратеґічних причин, як се оголосило сьогодня міністерство закордонних справ. Поляки йдуть також поза Сувалкі з тих самих причин — додано в оголошеню.**

АНГЛІЙСЬКЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО.

БЕРЛІН, 2. вересня. — **„Напруженне межи Польщею і Литвою зростає" — каже телеґрама з Ковна до „Таґбляту". Коли би Поляки йшли дальше наперед, то війна з Литвою неминуча. Литовські летуни вже бомбардували Авґустово.**

„Англійці стараються посередничити, одначе Поляки заняли здержливе становище".

БУДЕННОМУ НЕ ПОВЕЛОСЯ.

ВАРШАВА, 2. вересня. — Большевицьку армію генерала Буденного, яка оперувала в околиці Львова від 29. серпня, знищено цілком, — так каже польське урядове звідомленне, вибдане сьогодня. Поодиноким відділам Буденного вдалося виратуватися і вони тепер уступають взад.

Кіннота Буденного пробувала переломитися через польську лінію і йти на Люблин. Вони цілком вже окружили були Замость, але їх напали Поляки з боку, захитали через те цілим осередком фронту і Москалі мусіли втікати в безпаддю. Большевики втратили богато ранених і вбитих, а Поляки взяли тисячі бранців, 16 гармат і велику скількість воєнних матеріялів.

Попри те доносить звідомленне пропольську побіду на цілому полудневому фронті.

СОВЄТИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО НЕЗДАЧІ.

ЛОНДОН, 2. верерсня. — Совєтське урядове звідомленне зі середи каже:

„В околиці Холма ми перейшли на правий беріг ріки Буга коло Опаліна і відкинули ворога на лівий берег ріки.

„В околиці Володимира Волинського, по заняттю Грубешова і по розвиненню нашої лінії, ми заняли ряд сіл 7 миль на захід від Грубешова.

„В околиці Сокаля йде боротьба з користю для нас.

„В околиці Львова, під напором ворога, ми цофнулися троха на схід на полосу, положену на північ від зелізничого шляху Львів Броди".

ПОЛЯКИ ОБМАНЮЮТЬ СВІТ УКРАЇНСЬКОЮ АРМІЄЮ ПО ЇХНІЙ СТОРОНІ.

ВАРШАВА, 1. вересня. — Польські війска, що йдуть на Ґродно, дійшли майже до берегів Німану.

Більшу часть Східної Галичини відбили польські й українські війска, котрі заняли цілий лівий берег ріки Дністра. В околиці Перемишлян Поляки розігнали совєтські війска, котрі пробували розпочати наступ.

Українські ряди генерала Павленка, котрі перейшли Дністер на полудне від Бучача, розвинули вдачно свій наступ, приневолюючи большевиків на заході ріки Серету відступити поквапно, щоб не датися окружити.

ДАЛЬШІ ПОЛЬСЬКІ БРЕХНІ ПРО БРАТАННЄ З УКРАЇНЦЯМИ.

ВАРШАВА, 3. вересня. — Переговори про спільні операції польських і полудневo-руських війск ведуться межи польським правительством у Варшаві і ґенералом Вранґлем. Співділанне межи Поляками й Українцями єсть поважною небезпекою для большевиків, а ті останні (большевики?) показали, що доцінюють цю справу тим, що поробили уступки Польщі на кошт Литви. Цю оферту, як говориться, зробили совітські представники на піврядовій конференції з членами польської делеґації ще в Минську.

ПОЛЬСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ ПОКИДАЮТЬ МИНСЬК.

ВАРШАВА, 2. вересня (Ассошіейтед Пресс). — Членів польської делеґації, які ще лишилися в Минську, відкликано до Варшави. Опісля вони виїдуть до Риги, чи до иншого невтрального місця в цїли дальших переговорів.

Оповіщено, що в складі делеґації не зайде жадна зміна, хиба, що князь Сапеґа прилучиться до неї.

МАЙБУТНІ ПОЛЬСЬКІ МИРОВІ УСЛІВЯ.

Поставленне ясних польських домагань буде першою точкою дальших нарад. Князь Сапеґа заявив, що мабуть не буде ніяких трудношів в справі територіяльних границь. Він сказав, що Поляки не згодяться на винагородженне шкід, хиба, що обі сторони зобовяжуться направити заподіяні шкоди.

Розоруженне неможливе для Поляків, бо ніяка чужа держава не має вмішуватися в польські внутрішні справи. Польща не єсть побідженою і тому не єсть приневолена переєправляти про 15 точок, поставлених большевиками.

ПОЛЬЩА ХОЧЕ ГОВОРИТИ НАВІТЬ З УКРАЇНЦЯМИ, АЛЕ НЕ УЗНАЄ УКРАЇНИ.

Князь Сапеґа сказав, що Польща хоче заключити мір зі совєтськими делеґатами, когоб вони не представляли: Україну, Литву, чи инші держави, це одначе не означає ще визнання иних держав.

З РОСІЇ.

РОСІЯ ГОДИТЬСЯ НА ДАЛЬШІ ПЕРЕГОВОРИ В МІСТІ РИГА.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Русскій совєтський міністер закордонних відносин, М. Чічерін, в бездротній телеґрамі, висланій до польського міністра Сапєги, а приловленій в Парижі, приймає місто Ригу, як місце дальших мирових переговорів межи Росією й Польщею.

ЧІЧЕРІН ГРОЗИТЬ НОВИМ НАСТУПОМ НА ПОЛЬЩУ.

ВАРШАВА, 1. вересня. — У відповіди на польську ноту прислав русскій міністер закордонних діл, Чічерін, що він тішиться ізза мирового становища Польщі в її останній ноті. Коли би одначе Польща підчас переговорів не держалася своїх приречень, то такий випадок грозить Чічерін новою офензивою. Чічерін заявляє, що боєва здатність совєтської армії зовсім не зменшилася.

РОСІЯ МАЄ ВЕЛИКІ РЕЗЕРВИ В ЛЮДЯХ І МАТЕРІЯЛАХ.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Приловлена тутки бездротна депеша з Москви пробує ослабити большевицькі пораження. В донесенню сказано, що Поляки забули, що вони підчас свого відвороту з над Березини до Висли втратили самі богато бранців і гармат. Червона армія мусіла цофнутися лише на певній просторони, її сила одначе не єсть зломана і вона має ще великі резерви в людях і матеріялі.

Дальше сказано там:

„Поляки повинні тямити про те, що сталося з Денікином, Колчаком і Юденічом. Треба також пригадати собі на те, що большевицька армія, яка цофнулася в червни до Березини, вже за 2 тижні змогла задати Полякам болючий удар".

ПОВСТАННЄ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ НЕ ЄСТЬ ВИКЛЮЧЕНЕ.

ВАШІНҐТОН, 2. вересня. — Про можливість повстання проти большевиків в Росії в недалекій будучині говорять в урядових та дипльоматичних кругах.

Урядові телеґрами від адмірала Мк Коллі зі Севастополя на Кримі не потверджують вістки про пораженне ґенерала Вранґеля в Таврії, на північ від Криму. Зате тутешні Москалі допускають що війска ґен. Вранґеля на Кубанщині знищені большевиками.

Урядове обчисленне, зроблене німецькими властями виказує, що протягом двох останних тижнів втікло 100.000 русских до Німеччини.

РЕВОЛЬТА НА СИБІРИ.

ХАРБІН, Манджурія, (Ассошіейтед Прес) Доносять сюди, що Іркутськ і Красноярськ на Сибіри скинули совєтську власть, а місто Перм находиться в руках 60.000 повстанців.

Поважні заворушення були також у Верхнє-Удінску, замешкалім старовірами. Коли появився реквізиційний большевицький відділ, селяни прогнали їх, причім убили 86 чоловік.

Туркестанська зелізниця, від Ахтюбинська до Аральського озера находиться в руках козацьких ворохобників.

СИБІРСЬКІ ПАРТІЇ ЛУЧАТЬСЯ.

ВАШІНҐТОН, 2. вересня. — Угоду підписав ґенерал Семйонов з представниками владивостоцького правління в цїли злуки обох тих сил в одно народнє зібранне — як про це довідується стейт департамент.

На підставі цеї угоди Семйонов задержує начальну команду над козаками і забайкальськими війсками, а зрікся всякої иншої власти. Рівночасно Семйонов видав проклямацію до народа, в якій сказано, щоб не піддаватися ані большевикам ані царистам, бо єдино народ має тепер мати власть.

МІЛЮКОВ ПОЇХАВ ДО ВРАНҐЕЛЯ.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Жидівська Телеґрафічна Аґенція доносить: Професор Павло Мілюков, бувший міністер закордонних відносин в Росії, виїхав на Крим, де він має обіймити важне становище в правительстві ґенерала Вранґеля.

Професор Мілюков приняв становище на виразне запрошенне Вранґеля.

Денікин в Брукселі.

БРУКСЕЛЯ, (Бельгія), 2. вересня. — Ґенерал А. І. Денікин, бувший голова всеросійського правительства, перебуває в Брукселі, де він задумує поселитися на стало, як про це доносить ґазета „Ендепанданс Бельж".

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ УРЯД ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Відень, 8. VIII. 1920.

Диктатор д-р Евген Петрушевич склав тимчасовий уряд для Східної Галичини.

Склад сього уряду, якому проводить сам д-р Петрушевич, є такий:

секретарем для закордонних справ д-р Степан Витвицький;

секретарем політичної пропаґанди д-р Кость Левицький;

секретарем внутрішних справ Осип Ганпчак;

секретарем фінансів Володимир Сінгалевич.

Крім них установлена дорадна рада, до якої входять 7 перебуваючих у Відні членів Національної Ради.

Д-р Петрушевич виїхав до Лондону для переговорів з англійським урядом.

У. С. Стрільці в Тернополі.

В Тернополі, в Галичині, стоять залогою Галичани, У. С. Стрільці. Командантом міста є отаман **Сень Ґорук.**

Українські соціялісти-революціонери.

Ґазета **„Україна"** (орґан Петлюри, тепер виходить в Станиславові) доносить, що в Києві зачала виходити **„Трудова Республіка"**, орґан українських нових соціялістів-революціонерів, під проводом **І. Лизанівського.**

По донесенням тої часописи члени тієї партії, б. міністер закордонних справ **Микола Любинський, Аркадій Степаненко** та **І. Лизанівський** рішили вступити в радянський уряд.

Амнестія повстанцям.

В київському орґані комуністів, як доносять „Послѣдняя Новости", поміщена стаття „Амнестія повстанцям". Причину непопулярности савєтського уряду на Україні автор бачить „в невідповідному підборі робітників в савєтських орґанах уряду; їх відчуженне від місцевого населення, невідповідну аґітацію". Автор радісно витає рішенне центрального комітету про амнестію (помилуванне) повстанцям, що добровільно зложили оруже.

Місія радянської України в Чехословаччині.

Українському пресовому бюрови у Відні доносіть з Ревеля дня 5. с. м.: Тут перебуває в дорозі до Чехословаччини місія Червоного Хреста, яку вислав уряд радянської України. Завдання місії мають бути тісамі що й завдання московської місії, яка вже перебуває в Празі. На чолі української місії стоїть Мазуренко.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

СЕРБИ ПЕРЕПРОШУЮТЬСЯ З БОЛГАРІЄЮ.

Установляють своє посольство в Софії.

БІЛҐОРОД, 25. серпня. — Юґославянське правительство зробило один крок в цїли поєднання з Болгарами і рішило установити своє посольство в Софії. Тимчасовий заступник Юґославії, М. Тадіч, прибув вже до Софії і предложив свої папери М. Стамбулівському, болгарському премієрови.

ФРАНЦУСЬКО-УГОРСЬКИЙ ДОГОВІР.

В справі плавби на Дунаю.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Підписанне договору межи Францією й Угорщиною в справі торговлі межи тими двома державами оповіщує сьогодня ґазета Матен. Сей договір запоручує, що на випадок війни, обі держави захоронять плавбу на Дунаю.

ВІРМЕНІЯ И ТУРЕЧЧИНА ПЕРЕСТАЛИ ВОЮВАТИ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 2. вересня. — Турецькі націоналісти предложили завішенне оружа з Вірменами, доки президент Вілсон не визначить границь Вірменії.

Не вірить в самостійну Вірменію.

ПАРИЖ, 2. вересня. — Полковник Вілям Ґаскель, аліянтський повновласник у Вірменії, прибув до Парижа в переїзді до Вашінґтону. Він висловився дуже некорисно про Вірменію. По його думці Вірменія не має властиво границь. Вірмени й Татари дуже помішані і майже не можливо потягнути таку границю, де населенне в більшости було би вірменське. Найлучше отже булоби прилучити Вірменію до давної матушки Росії; так як Георгію і Азербайджан. Вірменія не має з чого удержатися, бо цілком гола. Вона не має що продавати в чужі краї, тому не має з чого оплачувати кошти державної адміністрації.

Вірменія не годиться на большевицьке жадання.

ВАШІНҐТОН, 2. серпня. — Вірменське правительство відмовилося сповнити жаданне большевиків, щоби мирові переговори перенести з Москви до Вірменії. Вірменський премієр обжаловує большевиків о перепинюванне зносин межи вірменською делеґацією і її правительством та о большевицьку противірменську пропаґанду в Азербайджані.

В КИТАЮ ВСЕ ЩЕ НЕМА ЛАДУ.

ПЕКІН, 28. серпня. — Полудневo-західне військове правительство Китаю проголосило воєнний стан в місті Кантон, щоби в той спосіб повалити пекінське правительство; таке доносить Азійська Телеґрафна Аґенція.

ЛОНДОНСЬКИЙ КАБІНЕТ НЕ УСТУПАЄ В СПРАВІ МАК СВІНІЯ.

ЛОНДОН, 2. вересня. — Стан Мак Свінія, мейора міста Корку, котрий голодує вже 21 день у вязниці Брікстон в Лондоні, єсть без зміни. Він єсть цілковито ослаблений і, як його брат казав, він не мав вже навіть сили, щоб напитися сам води. Він не міг говорити вчера вечером до своєї сестри.

Відклик в справі Мак Свінія до британського правительства не буде узглядненний, як про це висловився Гемар Ґрінвуд, головний секретар для Ірляндії перед кореспондентом лондонського „Таймса". Гемар сказав також, що правительство буде дальше стояти при своїй політиці зглядом Ірляндії.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

В Канаді належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ПОЛЬСЬКА БУТА.

Уряд Злучених Держав звернувся був дня 21. серпня с. р. нотою до польського уряду, в якій радив йому у війні з большевиками не переходити на територію Росії, але станути на границі етнографічної Польщі, яку визначила її мирова конференція у Версалю.

На се польський уряд відповів урядови Злучених Держав нотою з 30. серпня с. р., в якій каже, що не може стриматись на своїй границі, яку їй визначили аліянти, бо то штучна границя, яка в часі війни не є для неї корисна, і тому вона мусить заняти на території Росії такі становища, які би були для неї корисні в часі війни.

Шкода, що Польща у відповіди не додала, що вона мусить напасти не на Росію, але на Литву, Білорусь і Україну, та що отверто не заявила, що се не є із стратеґічних зглядів але для заборчих цілий, для яких вона веде війну вже два роки і залізла в довги по уха. Вона світа не здурить, що їй тільки треба оборонних становищ перед большевиками, бо її заборча політика є занадто звісна. Вона ніколи не вдоволялася границями, які їй визначила версальська мирова конференція, але все пробувала оружєм здобути границі історичної Польщі з 1772-го року.

А ось тепер вона нападає на Литву і хоче загорнути її землі. Чи се також є для оборони проти большевиків?

Америка й аліянти, як би вони вели консеквентну політику, повинні заявити Польщі передівсім, що викидають її з Ліґи Народів, а далі, що оставляють її її власній долі; що не дадуть їй жадної помочі, а навпаки, боронити-муть народи нападені.

Лише тоді Польща, по розбиттю своїх історичних мрій, прийшла би до опамятання; позбулася би своєї глупої бути і осталася би у своїх етноґрафічних границях.

І тоді аж настав би мир і порядок на Сході Европи.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

VII.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Проект на конвенцію Українського Народнього Союза.

Пишучи сей проект, маю на думці як найліпший розвій нашої орґанізації, і з того метою хотів би поділитися своїми гадками з делеґатами.

Сьогорічна конвенція, котра має відбутись в жовтні, повинна винести якусь більшу користь для Союза, його членів і взагалі для всього українського народу.

Делеґати повинні їхати на конвенцію з добрими думками і з корисними проєктами для орґанізації.

Щоб конвенція винесла якусь більшу користь, се буде залежати від самих делеґатів.

Мої проєкти такі:

1. Найбільше забезпеченне, яке можуть американські Українці мати, було би, як би перетворити У. Н. Союз в одну асекураційну орґанізацію, себто всі запомогові орґанізації злучити з У. Н. Союзом і перетворити в одну орґанізацію, котра би забезпечила родини наших членів.

То є моя думка і я бажаю, щоб і члени та делеґати над тим застановились, бо ще така одна хороба як „інфлюєнца", тоді по орґанізаціях. Подумайте! В нас вже тепер істнує 5 запомогових орґанізацій: великі і малі, сильнійші і слабші, — але направду і одна з тих орґанізацій не є так сильною, щоби чулася безпечною перед всякою хоробою.

2. А тепер дальше. Кілько то по тих орґанізаціях колититься робітників? Кожда видає газету (не зле); кожда орґанізація удержує редакторів, касієрів, менаджерів і других потрібних урядників. А прецінь ті люди, котрі працюють коло 12.000 тисяч членів можуть робити і коло сто тисяч членів. Тісамі люди можуть провадити два рази таким самим майном як провадять тепер. Але треба того хотіти; треба, щоби урядники тих орґанізацій того хотіли і се говорили, а не боронили своїх урядів.

3. Щодо орґану У. Н. Союза, то є моя думка і я пропоную, щоби виходила раз в місяць яко рекорд У. Н. Союза, значить тільки для справозданния діяльности У. Н. Союза. Однак не касувати видавати ґазети, не три рази в тиждень, але перемінити нашу „Свободу" на дневник.

До сего часу У. Н. Союз, значить орган У. Н. Союза занимався всякою політикою, помимо того, що орґан У. Н. Союза не є орґаном жадної політичної орґанізації. Щоб на будуче асекураційна орґанізація не вела політики, треба би мати окремий орган, котрий стояв би в обороні свободи і права наших членів. Такий дневник редагував би редакційний комітет. Кождий член такої запомогової орґанізації був би передплатником тої ґазети, так як є тепер. Розуміється платив би пару доларів більше на рік. Але мав би щоденну ґазету. Коли би мій проект щодо щоденної ґазети і одної асекураційної орґанізації відпав, то я стою на тім, щоби всі делеґати стояли при сьому, що наша орґанізація і орґан тої орґанізації не має стояти з попами. Бо дотепер всі урядники нашого Союза і його орґан „Свобода" були і є тільки водою на попівський млин. Уряд У. Н. Союза був і є на службі в попів. Робили і роблять то, що їм попи чи піп наказують.

Редактори „Свободи" брали до сего часу задармо гроші. Члени У. Н. Союза покидають свій орґан, значить незадоволені з нього, а коли члени незадоволені, то шкода паперу і гроший. В нас брак ґазет. Треба старатись, щоби якнебудь ґазета виходить, то щоб давала якусь користь членам і загалови. На редаґованне ґазети треба вибрати чоловіка, щоби писав правдиву науку членам, і щоб не збував місця в „Свободі" самими оголошеннями.

4. Цілий уряд У. Н. Союза і редакторів треба вибрати нових. Кандидатів на урядників повинні делеґати самі установляти на конвенції, а не як було дотепер, що уряд мав власть над делеґатами і сам настановляв кандидатів.

5. Про всі справи повинні рішати члени, чи про підвишку платні чи про нового урядника. Уряд має дати під голосованне членів, кого собі мають вибрати на уступившого урядника і кождий стейт має право ставити свого кандидата. Відтак всі члени голосують і хто дістане найбільше голосів, той займає місце уступившого урядника.

6. Уряд повинен робити ухвалену роботу конвенцією; ніколи не йти в коншахти з попами, ані з комітетами. Коли орґан підпирає якусь иншу політичну партію, то тільки повинен підпирати такі орґанізації, які є поступові.

7. Т. М. Січинського пропоную, щоби делеґати ухвалили приняти до У. Н. Союза яко члена почетного. М. Січинський досить потерпів від нашої орґанізації через уряд нашої орґанізації, бо кождий знає, що т. М. Січинський своє здоровлє стратив за наш нарід і далі працює для народу.

8. Дальше пропоную, щоби Молодечий Союз виплачував членам, котрі стоять неменьше як 12 літ, по скінченню 18-го року життя, якусь часть гроший, а за решту, щоби вони могли стати повними членами У. Н. Союза в переході на 1000 долярів (лишаю конвенції до рішення).

9. Думаю, що було би добре, щоби зробити клясу на 5000 долярів посмертного, значить від 250 до 5000 долярів.

10. Таксамо пропоную, щоби конвенція У. Н. Союза починалась першого дня зїзду о 8-мій годині, а не тратити часу пів дня на молитву в церкві. Кождий делеґат, коли хоче помолитись за померших членів, хай помолиться дома, щоб не тратити дорогого часу в день конвенції.

Дмитро Братусь,
делеґат тов-а „Вільні Козаки",
відділ 316 У. Н. Союза.

VIII.

ОЛІЄН, Н. Й.

Поважані члени У. Н. Союза!

Хочу сказати кілька слів до Вас, члени У. Н. Союза! Як Вам відомо, наближається час, де має відбутись конвенція У. Н. Союза. Отож ми члени сеї орґанізації повинні добре переглянути внутрішню роботу нашої орґанізації, щоб можна ліпше її поправити. Отже кождий відділ товариства і братства повинні переглянути статут. Можливо, що і там знайдеться дещо до поправлення. Се робота наша самих членів і ми повинні її поправляти, так щоб була корисною для нас членів.

1. Застановіться над артикулом 4. § 10. — Тут сказано, що член на засіданню Головного Уряду не має голосу. Я пропоную, що кождий член повинен мати голос в своїй орґанізації.

2. Артикул 12. § 326. Тутки сказано, що член є уневажнений за границею по 6 місяцях. Ліпше було би, коли би члени, виїздячи зі Злучених Держав, заплатили за цілих 12 місяців і далі були членами, бо дотепер за так короткий час, за тих 6 місяців, член не може вернутись назад, а за рік то можливо, що з тих, хто опускає Злучені Держави, назад може дехто вернутися.

3. Артикул 13. § 4. На мітінґу відділу не можна провадити дискусії. Ліпше було би, коли би те поправити, що кождий відділ на своїх засіданнях повинен дискусувати і говорити на ріжні теми; обговорювати світські справи, а зокрема свої інтереси. Думаю, що при тій спосібности дається богато членам до думання, а відтак член стає свідомий і пізнає, хто він є.

4. Можна обнижити з фонду посмертного, а зате видавати звіт що місяця кілько членів померло і кождий член заплатить по 10 центів.

Можливо, що члени одобрять тих кілька моїх слів і ще більше випишуть проектів конвенційних.

Микола Кліщ,
Член „Запорожської Січи",
від. 363 У. Н. С.

IX.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО.

1. Взяти наперед одобренне статута на самім початку конвенції, щоби був час розслідити як слід і одобрити те, що є добре, а поправити деякі артикули статута, котрі уважаються за пережиті, аби справу статута не відкладати на послідний день, як се було на 13-тій конвенції в Бофало, Н. Й., що статут був вакинений всім делеґатам і делеґаткам примусово, бо головний уряд зачав статут перечитувати в ночі і вже не було часу, як слід перечитати і не можливо було постояти за добром членів, бо головний секретар фінансовий перервав голосно делеґатам, що нема часу на дискусію, бо конець конвенції зближається, а тут ще є тільки до читання статута, котрий мусить бути переслуханий загалом конвенційним. Розважте, поважані члени, над тою справою, бо статут то є підвалина на будучність нашої орґанізації.

2. Чи знести ґазету для тих членів, котрі не вміють читати? Ті, що не знають читати, повинні не платити на ґазету, а то дасть більшу спромогу орґанізації, бо буде меньше коштувати такого члена місячно.

3. Ухвалити стале відшкодованне за утрату ніг, рук, пальців, очий і т. д. Як 15-та конвенція ухвалить статут, то най буде важний він і до другої конвенції так, щоби головні урядники не могли ні змінювати ні поправляти, бо то без потреби. Най буде та ухвала важна до часу конвенції.

Хай живе наша орґанізація!

С. Юркевич,
член У. Н. Союза від. 355.

З ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Ґазети дорожіють.

Львівська українська щоденна часопись „Громадська Думка" подає таку оповістку:

Підвисшення передплати. Дальший зріст дорожні на середники друкарського промислу приневолює нас від 11. серпня с. р. включно підвисшити ціну передплати, як і поодиноких примірників ґазети. З нинішним днем передплата на „Громадську Думку" виносить:

місячно 44 марки;
чвертьрічно 132 марок;
поодиноке число 2 марки.

Заграницею передплата виносить 75 марок на місяць, а поодиноке число 3 марки.

Зазначуємо притім, що ґазети, які просперують в далеко красших умовах, як варшавські, краківські і деякі львівські вже підвисшили ціни передплати і поодиноких примірників (на 3 М.). Ми певні того, що наші передплатники і покупці із зрозуміннем річи приймуть до відома сю нову підвишку.

З українського театру у Львові.

В львівських українських ґазетах читаємо таку оповістку:

З українського ювилейного театру у Львові. На днях буде вистава останньої праці нашого найбільшого композитора **М. В. Лисенка** п. з. „Ноктюрн", яку закінчить драматичний твір в 1 дії поета **О. Олеся** „Траґедія серця" і концертний відділ. У виставі брати-муть участь пні: **Дівнич, Корецька, Парохоняк-Козакова, Прокоповичева, Стадникова і др.;** панове: **Орленко, Прокопович, Зірка, Стадник і др.** Йде підготівка штук: „Осінні скрипки" **Сергучева,** „Потоп" **Берґера** „Казки старого млина" **С. Черкасенка** і опери **Козаченка** п. з. „Пан Сотник". — **Дирекція.**

Концерт в честь Нижанковського в Станиславові.

Дня 23. червня с. р. відбувся в Станиславові концерт в перші роковини смерти композитора о. Остапа Нижанковського. В програму концерту увійшли здебільша твори композитора. Точок не богато, але виконанне було старанне; цілість дуже гарна. Дуже красно вдався діточий і жіночий хор під управою п-ни **Ст. Мішкевичівної,** фортепянове і скрипкові соля п-ни **Катрусі і п-ни Ольги Мандичевської,** добре враження зробив мішаний хор під управою проф. **І. Смолинського;** найслабше вийшли мужеські хори.

Галицький лев страшний для Ляхів.

Із села **Гусакова** львівська ґазета **„Громадська Думка"** одержала таку допись:

Наша читальня „Просвіти" задумала виставити фарсу „Нечиста сила". Дозвіл на представленне дало староство. Колиж місцева жандармерія довідалась, що в театральній салі читальні „Просвіти" висить намальований лев, признала се небезпечним і донесла останнього дня до староства, а се ґінцем видало „заказ", анулюючи перший свій дозвіл. Та на тім не скінчилось. Жандармерія пустила поголоску, що хто носити-ме українську відзнаку, сего арештують і постараються, що його інтернують. Бачучи, що деякі мимо того носять дальше українські відзнаки, один з жандармів почав дня 8. серпня с. р. здирати їх з грудий. Колиж п. К. спитався жандарма, яке має право до нього, той скочив зі словами: „Жадней України німа, тего не вольно носіць!" і насильно вирвав відзнаку та забрав.

Як галицькі Стрільці викликали перестрах серед польського війска.

Віденська газета **„Український Прапор"** містить таку новинку:

Наочний свідок оповідав нам, що прості галицькі стрільці в такий спосіб аґітували між польськими солдатами на Україні. — „Ви гадаєте, що нас Галичан можна розбити? Ні, не можна. А знаєте чому? Ось чому: бо ми є і у більшевиків і у Денікіна і у Петлюри і у повстанців і у Петрушевича і в Галичині. А всюди ми проти вас, бо ви нам забрали батьківщину. І чи годні ви всі ті сили побити? Ви не годні і ніхто не годен. А вас на Україні виріжуть а нас ні, би ми тут у себе, ми Українці, а ви Ляхи". — Ця аґітація мала великий успіх і викликала панічний настрій між Поляками.

ВІСТИ З ВІДНЯ.

Вінчанне Олени Степанівни.

Дня 14. липня с. р. відбулось у Відни вінчанне **Олени Степанівни,** бувшого четаря У. Г. А., із сотником **Романом Дашкевичем.** З вибухом світової війни вхопила Олена за кріс та стала в ряди тих, що бажали виборoти ліпшу долю Україні. Брала участь в кровавих боях, які зводили У.С.С. з російськими війсками. В маю 1915 р. попала в полон. відки вернулась аж в 1917 р. В 1918 вступила Степанівна опять до українського війска. В 1919 р. виїхала до Відня, де далі продовжує свої студії.

Др. Степан Баран у Відні.

Др. Степан Баран, радник українського міністерства народнього господарства, приїхав з Тарнова до Відня.

Ґаличани членами київської Академії Наук.

З Києва наспіла сюди вість, що київська українська Академія Наук вибрала проф. **д-ра Станислава Дністрянського** і проф. **д-ра Степана Рудницького** дійсними членами.

ПРИЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ КАПЕЛІ ДО АМЕРИКИ.

Старокраєві ґазети доносять, що Українська Республіканська **Капеля вибирається на сю осінь** на артистичну поїздку до Америки. Тільки має вона бути цілком зменьшена; замісць 80 членів Капелі має приїхати лише 15. Диригент **Кошець,** як пишуть газети, зреорганізував Капелю в той спосіб, що усунув так званих Приходьківців (приклонників менеджера Приходька), а з тими, що остались, вибирається на власну руку на артистичну поїздку до Злучених Держав і Канади.

Перед відїздом мав ще уладити кілька концертів на Підкарпатській Україні, а відтам мав уже зі співацькою дружиною вибратись в дорогуза море.

Американські Українці привитають радо д. Кошиця з його Капелею, хоч як зменьшеною. Вони раді почути рідну пісню, виконану артистично дібраним і вишколеним хором. Але всетаки їм буде жаль, що сей хор так значно зменьшений, бо що казати то казати, під многими зглядами є ріжниця між великим і малим хором, особливо, коли і великий складався також з дібраних артистів. Правда, можна би трохи артистів дібрати і в Америці, але з початку се тільки причинило-б нових троблів хорови, а хто зна, чи додало би йому тої сили, якої люди сподіваються по великому хорі.

Впрочім, американські Українці задля себе самих не будуть такі дуже вибагливі і докучливі старокраєвим гостям-співакам, але вони мали гадку показатись Капелею перед американською публикою; хотіли їй, по правді, заімпонувати українською музикою, піснею та оригінальним артистичним хором. І коли би був приїхав дійсно цілий добір співацький в силі 80 сіб, то було би чим похвалитись! А так відай буде тяжко о сподіваний успіх серед американської публики і либонь треба буде вдоволитись тільки концертами для Українців.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ ПРОСИТЬ О ПОМІЧ,

Львівська ґазета „Вперед" містить таку оповістку:

Переписка з Америкою і Канадою.

Відкликуюся до всіх товаришів і знайомих в Америці в Питсбурга і провінції о матеріяльну поміч. Знаходжуся в критичному положенню, без ноги і хорий. — Прошу писати через адміністрацію „Впереду", Львів, Руська 3., для Антона Пендуса.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Читач „Свободи", Мілвокі, Вискансин. — „Свобода" длятого не виходить яко **дневник,** бо члени У. Н. Союза платять на ґазету місячно лише 17 центів, а за ті гроші не можна видавати дневника, бо самий тільки папір коштує більше.

Правда, що другі народности можуть сміятись з Українців, що вони ані в Злучених Державах ані в Канаді не мають ані одного дневника, і читають польські щоденні ґазети або московські, але хто тому винен, що Українці все є „пізні Івани". Самі вони винні, ніхто більше. Сваряться як Поляки у варшавському соймі, а до загального діла ні дай Боже.

Впрочім, не лише зі справою ґазети, але і з иншими річами американські Українці виказують, що вони „пізні Івани". Хотяй би пригадати справу **українського банку в Злучених Державах.** То вже такі кацапи могли заложити два банки в Америці, а Українці над своїм „думають і гадають" вже два роки. А тимчасом наші земляки, котрі хотіли би, щоби був банк, тримають гроші по чужих, жидівських, мадярських і польських банках, звичайно приватних, які є непевні, бо можуть легко збанкротувати і впасти. Ті банки заробляють великі гроші і підпомагають зиском з Українців чужу справу, жидівську, мадярську, польську або иншу, а на свою справу, на поміч старому краєви також дасть Біг.

Таксамо є і в богато инших справах. Всюди славнозвісна українська **„пізність",** на яку ще є старе оправданне „ліпше пізно ніж ніколи", але як що зробиться запізно, то вже на се нема жадного оправдання.

ЕТНОҐРАФІЧНА ПОЛЬЩА.

„Наміром антанти є запевнення миру на підставі незалежности Польщі в етноґрафічних границях".

Таку заяву зложив Ллойд Джордж в анґлійській палаті громад.

Подібну заяву проголосив президент Вілсон у славнозвісних своїх 14 мирових точках. Там сказано, що мається відбудувати Польщу на тих землях, де польське населення мешкає компактною більшостю.

На відбудову Польщі в етноґрафічних границях годилася з самого початку російська революція. На істнування Польщі в її етноґрафічних границях годяться також всі сусідні народи, що мешкають на схід від етноґрафічної Польщі.

З етноґрафічними границями Польщі досі не хотіла погодитися тільки сама Польща. Видвигаючи ріжні титули, як: історичне право, економічний інтерес, стратеґічні згляди, культурну місію на Сході, заборолo перед варваризмом і т. д., відроджена Польща від першого дня свого відродження пішла війною на східні народи, на Українців, Литовців, Білорусинів, Московщину. Божевільна націоналістична польська преса впоювала в свою суспільність, що меч викує східні границі Польщі десь над Двиною і Дніпром, то знову над Збручем і Гориню та Березиною.

При сьому туманено польську суспільність, що антанта дасть поміч Польщі для узискання таких границь, які вона сама захоче. Це впоювання в польську суспільність такого числення на антантську поміч було від самого початку неправдивим. Уже в листопаді 1918 р. анґлійський уряд післав ноту польській дипльоматичній місії в Парижі на руки Дмовського, в якій було сказано, що оружний наступ Польщі у Східній Галичині противиться інтенціям королівського британського уряду. Тоді польські політики затаїли перед польською суспільністю цю ноту анґлійського уряду. Вони також в супереч антантській комісії під проводом президента Боти повели оружний наступ і Східній Галичині в маю 1919 р. Польські політики не зважали також на ради Ллойда Джорджа, уділені міністрови Паткови, щоби заперестати воєн на Сході. Тепер Ллойд Джордж був в праві прилюдно перед світом заявити, що Польща „підняла свої зачіпні ділання мимо остережень зі сторони антанти".

Без сумніву, заява Ллойда Джорджа є важким ударом для польського імперіялізму і цих надмірних амбіцій, в яких польська політика і польська преса виховувала досі свою суспільність. Одначе обмеження претенсій польської держави до етноґрафічних меж не є ніяким нещастєм для польського народу. Противно. Це дасть можність польському народови сконсолідувати свої сили для економічного й культурного розвою і напрягти всі свої сили для щоденної продуктивної праці, без перешкоди зі сторони сусідних народів. Позбавлення польського народу панування над другими сусідними народами Сходу Европи, позволить Польщі увійти в дружні сусідські взаємини з тими народами і здійснити в сей спосіб ідею федерації, чи союзу вільних східних народів.

(„Вперед").

З СОЦІЯЛІСТИЧНОГО РУХУ.

Сучасний стан соціялістичного інтернаціоналу.

Від часу заложення нового III. Інтернаціоналу приступили до нього такі партії:

Арґентина: Комуністична партія, Арменія: Ком. партія, Австралія: Соціялістична партія, Австрія: Ком. партія, Бельґія: Ком. партія, Бразилія: Ком. партія, Болгарія: Соціялдемократична партія (вузкі), тепер Ком. партія, Данія: Лівиця соц. дем. партії, Естонія: Ком. партія, Фінляндія: Ком. партія, Ґрузія: Ком. партія, Німеччина: Ком. партія (Союз спартаківців), Велика Британія: Соц. партія, соц. робітнича партія, робітнича соц. федерація, соц. союз полудневого Ельсу і народня орґанізація полудневих громад; Греція: Соц. робітнича партія, Голяндія: Соц.-демократична, тепер комуністична партія, Італія: Офіціяльна соц. пар. і Синдикалістичний союз, Японія: Соц. партія, Китай: Соц. партія робітників, Юґославія: Соц. робітнича партія, Лотвія: Ком. партія, Литва: Ком. партія, Мексик: Ком. партія, Норвеґія: Робітнича партія, Персія: Ком. партія, Польща: Ком. партія, Румунія: Соц. дем. партія, тепер ком. партія, Росія: Ком. партія і бувша соц. дем. партія (большевики), Полуднева Африка: Міжнародня соц. ліґа, Швеція: Лівиця соц. дем. партії, Туркестан: Ком. партія, Україна: Ком. партія, Злучені Держави: Соц. робітнича ком. партія і ком. робітнича партія.

Значна частина соціялістичних партій виступила з II. Інтернаціоналу, не приступивши до III. В другому осталася тільки мала частина представників поменьших країв Европи.

III. Інтернаціонал за парляментаризмом.

Віденська „Арбайтерцайтунґ" приносить іскрову телеграму з Москви, в якій кажеться, що на нарадах конґресу III. Інтернаціоналу дня 4. серпня ц. р. прийшло до бурливої дискусії над справою відносин комуністів до парляментаризму. Італійський делеґат Бордіґа, як головний бесідник проти, остро нападав та осуджував парляментаризм. Його підтримували американські та анґлійські делеґати. За парляментаризмом говорив Бухарін, а його підтримували Ленін і Анґлієць Мурфі. Великою більшістю голосів конґрес приняв резолюцію, в якій признається вагу парляментаризму, одначе відкидається всі його опортуністичні змагання.

II. Інтернаціонал.

З Женеви доносять, що слідуючий конґрес II. Інтернаціоналу має відбутися в Брукселі 1922 року.

Хто ставить много рішучих питань, а сам дає виминаючі відповіди, мусить стягнути на себе підозрінне хитрого або дволичного.

ТИМЧАСОВИЙ ГОЛОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РАТУНКОВИЙ КОМІТЕТ В АМЕРИЦІ.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

70. Ансонія, Конн. о. Ст. Ващишин, зі збірки від парохіян з панахиди в церкві, після розпорядження духовної власти з дня 4. липня с. р. $15.48

71. Ґренвіл, Н. Й. о. Іван Велигорський прислав чек від **Hugh George Williams-а, Американця в Ґренвіл,** котрий з вдячности для о. Ів. Велигорського за певну прислугу зложив на його руки для голодуючих Українців у Східній Галичині $25.00

72. Вотербури, Конн. Ігнатій Чорняк жертвував $2.00

73. Бейон, Н. Дж. Николай Б. Мілкович жертвував $3.00

74. Вашінґтон, Па. Г. Садовий жертвував $1.00

75. Джерзи Сіти, Н. Дж. Антін Зубрик, жертвував дворазово, разом $3.00

76. Мідл Виледж, Н. Й. М. Саварин жертвував $1.00

77. Клівленд, Огайо. Йосиф Ціхонський жертвував $5.00

78. Стемфорд, Конн. Мих. Сливинський прислав від Української Громади в Стемфорд суму, яку попередно декляровано І. Каштанюком... $50.00

79. Філядельфія, Па. о. Максим Кінаш зложив через д-ра Л. Цеґельського декльоровану при нагоді зїзду священства в Філядельфії жертву $50.00

80. Пітсбурґ, Па. о. Евстахій Сидоряк зложив тоюсамою дорогою і з тої самої нагоди жертву $25.00

81. Бруклин, Н. Й. о. Вол. Лотович зложив тоюсамою дорогою і з тої самої нагоди жертву $25.00

82. Пасайк, Н. Дж. Спільний Український Комітет через д-ра Л. Цеґельського, яко дохід з відчиту проф. І. Боберського, відбувшогося дня 29. липня с. р. в Пасейк, Н. Дж. $69.00

83. Джерзи Сіти, Н. Дж. Дм. Андрейко доручив від відділів Молод. Союза слідуючі жертви: 1) Брадок, Па., від. 24, прислав Григ. Футрик, а зложили: Богд. Футрик $1.00; Ник. Динега, Кароліна Туркевич, Юлія Спасюк, Мих. Спасюк і Волод. Ленінський по 50 цнт. Разом $3.50. — 2) Бентлейвіл, Па., від. 109, прислав Іван Фариняк, а зложили: Йосиф Яніцький $1.00; Анд. Дуда і Йос. Богда по 25 цнт. Разом $1.50. — 3) Трентон, Н. Дж., від. 245, жертвував Василь Гасій $1.00. — 4) Приватно зложив через Дм. Андрейка Антін Климишин з Асторія, Н. Й. $1.00. Всі жертви разом $7.00

84. Шамокін, Па. Місцевий Уряд Шамокінської української громади, в якого склад входять: о. В. Сполітакевич, предс.; Алекс. Шаршонь, секр. і Іван Новак, кас., прислав яко спільну збірку від громадян і жертви зложені в місцевій церкві в часі панахиди. Жертвували слідуючі особи: Павло Котанчик $15.00; Стеф. Ящишин, Ол. Машляк, Никифор Габура і Іван Глова по $5.00; Томко Коляр $2.50; Мак. Хомяк, Семен Хорощак, Петро Воргач і Варвара Попадюк по $2.00; Никифор Дудра $1.50; Вас. Кописцянський, М. Лацко, Ол. Тхір, Л. Биндас, Олена Старінчак, Ів. Челак, Кость Ковальчик, М. Медвідь, Іван Чичила, Текля Хрущ, Ст. Піта, Анд. Биндас, Ів. Лазовський, Ів. Каня, М. Такач, Теофіль Демчко, Сидор Вишовський, п-ні Д. Кулянда, Д. Кулянда, Г. Малиняк, Анна Вандзиляк, М. Тиханський, Т. Челак, Ю. Филипяк, Ксеня Амбицька, Павло Хомяк, Т. Цьовка, М. Полиняк, Ів. Піторак, Ів. Азарій, Анд. Лабовський, П. Ватраль і Ю. Сич по $1.00; Паска Каня 40 цнт.; Мих. Мазур, Мих. Кушнір, Ю. Глива, Марія Павлишак, Теод. Войтович, Анна Ґрич, Стеф. Дудра, Зофія Жук, Пелагія Бобак, Лука Возняк, Вас. Глова, Й. Слезін і Мих. Буч по 50 цнт.; Йос. Кописцянський, Семен Барна, Ілько Хомяк, Олена Хвасьцак, Ярослав Хорощак, Теоф. Вільчацький, Л. Лещинський, Анна Кандра, Стеф. Смалець, Ю. Гемлик, Сидор Ковей, П. Крайняк, П. Коритар, Ст. Кіш, П. Коритар, Т. Рапавий, Миж. Дзвінчик, Макс. Стенко і Анд. Дякон по 25 цнт.; Іван Коритар 15 цнт.; Ст. Маляр 10 цнт. Зі збірки в місцевій церкві в часі панахиди $27.18. — Разом $119.08

85. Ансонія, Конн. о. Ст. Ващишин зложив через д-ра Л. Цеґельського декльоровану, при нагоді зїзду священства в Філядельфії жертву $25.00

Разом	$ 425.56
Попередно зложено	4.302.55
Заг. сума зложених жертв	$4.728.11
Сума несплачених декляpацій	$ 960.00

З узбираної суми вислано на акцію помочи рідному краєви:

До Укр. Горожанського Комітету у Львові	$2000.00
До Комітету Допомоги жертвам війни у Відни, на закупно т. зв. food-draft-ів	$ 100.00
До Команди Української Бриґади в Дайч-Ґабли, в Чехах для підмоги тим інтернованим, що мають родини на місци	$ 200.00
Для „Українського Педагогічного Товариства" в Галичині через „Укр. Горожанський Комітет у Львові	$ 600.00
Разом	$2.900.00

Всі жертви на Поміч Рідному Краєви, проситься висилати на адресу: UKRAINIAN RELIEF, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

А. САВКА, касієр.

Роман Купчинський.

З ЦИКЛЮ: МІЙ КРАЙ.

I.

Україна — край мій рідний
Від Кавказу по Карпати,
І веселий і свобідний
І великий і богатий.

Де є в світі красші ріки,
Як Дністер, Дніпро-Славута?
Хто покине їх на віки,
Тому в серці вічна смута.

Де є в світі красші гори,
Де таке повітре свіже?
Де шумлять так гарно бори
І филює спіле збіже?

Де яснійше сонце світить,
Де гарнійше зорі сяють?
Деж солодше пахнуть цвіти—
Як у нашім любім краю!

Київ, 25. травня, 1920.

(З рукописної „Нової Читанки" Б. З.)

4-ТИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗЇЗД РАД.

(Докінчення).

Дальші наради зїзду були присвячені взаїмовідносинам Української Соціялістичної Радянської Республіки (У. С. Р. Р.) і Російської Соціялістичної Федеративної Совітської Республіки (Р. С. Ф. С. Р.). На великий жаль, задля браку газетних інформацій, ми не можемо подати ні реферату в цій справі, ні дискусії з приводу його. Не знаємо навіть імени референта. Мусимо тому обмежитися на поданню принятої зїздом резолюції в цій справі.

Резолюція про взаємовідносини між У. С. Р. Р. і Р. С. Ф. С. Р.

IV. Всеукраїнський Зїзд Рад Робітничих, Селянських і Червоноармійських Депутатів, ще раз урочисто заявляючи перед усім світом повну рівноправність всіх народів і держав і відціль випливаюче право націй на самовизначення, вважає своїм обовязком боротися за закріплення радянської влади, котра тільки одна зі знищенням кляси і з визволенням робітників від гніту поміщиків і капіталістів, забезпечить їм свободу і незалежність.

IV. Всеукр. Зїзд Рад заявляє, що У. С. Р. Р., маючи (сохраняя) свою самостійну державну конституцію, являється членом Всеросійської Соціялістичної Федеративної Республіки, обєдиненою спільністю політичного і соціяльного устрою, спільністю боротьби в минулому проти царя, поміщиків і капіталістів та спільною боротьбою в сучасному за своє істнування; констатує, що тільки дякуючи взаїмній допомозі, котру на протязі $2\frac{1}{2}$ років братські радянські республіки давали одна другій, вони могли удержатися в жорстокій кровавій боротьбі проти безчисленних буржуазних ворогів.

Окупована німецькими імперіялістами і франко-грецькими грабіжниками, російськими білогвардійцями, Україна стала знову вільною тільки за допомогою Р. С. Ф. С. Р.

І коли тепер в четвертий раз хліборобна Україна почасти знова захоплена війском хижацьких польських панів, то очі всіх робітників і селян України звернені до всіх народів і республік, що входять у склад Р. С. Ф. С. Р.

IV. Всеукраїнський Зїзд Рад, підтверджуючи згоду між Центральними Виконавчими Комітетами У. С. Р. Р. і Р. С. Ф. С. Р. про обєднання комісаріятів: війскового, фінансового, залізниць, народнього господарства, почт і телеграфів та праці, доручає новому Центральному Виконавчому Комітетові вести і далі ту саму політику тіснійшого зближення.

З огляду на те, що на VII. Всеукраїнському Зїзді Рад, Україна, захоплена тоді Денікіном, не змогла приймати участи, IV. Всеукраїнський Зїзд Рад поручає новому Ц. В. Комітетові України аж до закінчення роботи призначеної Ц. Вик. Комітетом Росії, щоб Комісії по федеральній Конституції до остаточного вирішення Всеросійського Зїзду Рад, доручили новому Центральному Виконавчому Комітетові України увійти в переговори з Всеросійським Центральним Виконавчим Комітетом по питанню про представництво Радянської України, в цьому останньому.

Зі свого боку Зїзд пропонує, щоби у В. Ц. В. Комітет Р. С. Ф. С. Р. увійшло 30 представників, обраних на IV. Зїзді Рад. Ріжні спроби розірвати або ослабити звязок (связь) з Совітською Великоросією з другими народніми і радянськими республіками, що входять у склад Р. С. Ф. С. Р., всяка капіталістична і шовіністична тровля з метою розєднання робітників і селянських мас, являється по суті контр-революційними і направленими проти волі незалежности робітників і селян України.

IV. Зїзд Рад перестерігає робітників і селян проти зрадницького гасла „Українська Народня Республіка", котре тільки являється прикриттям для підкорення України міжнародньому капіталові і українській шовіністичній буржуазії.

При першій Українській Народній Республиці панували на Вкраїві австро-німецькі імперіялісти і російський генерал Скоропадський, друга повертала Україну в кольонію французького капіталу, третя, котру обіцяє тепер Петлюра, являється тільки етикетою для укріплення на Україні ненависної чужої влади панських шляхтичів.

IV. Зїзд Рад з певністю очікує приходу того часу, коли до федерації радянських республік Росії і України приєднаються нові союзники і утворять з Великоросією разом міжнародну республіку Рад".

Проти цеї резолюції виступила фракція Української Комуністичної Партії, яка оголосила через тов. Авдієнка свою „Деклярацію", не бажаючи голосовання учасників зїзду над нею. „Деклярацію" цю з огляду на її величину, подаємо окремо.

Зїзд далі радив над продовольчою справою.

Таксамо не можемо подати ніяких відомостей про реферат і дискусію в земельній справі за виїмком резолюції.

Резолюція в земельній справі:

„1. Безземельні селяне наділяються землею, а малоземельним добавляється земля по споживчій-трудовій нормі на їдока; за норму береться середнє господарство (хазяйство) згідно інструкції Всеукрревкому від 5. лютого сього року.

2. Вважаються трудовими і не розділяються землі тих господарств, котрі хоть і перевищують трудову і споживчу норму, але мають розмір площі, встановлений для окремих районів.

3. Землі господарств, котрі перевищують установлену норму, хоть в них і не вживається праця наймитів, належить до розпреділення між безземельними і малоземельними, як землі поміщиків.

4. Як що такі господарства мають високу культуру, то вони не поділяються, а відводяться в користування цілком декілька семям безземельних і малоземельних з такою кількостю душ, щоб як раз кожному досталося землі по нормі.

5. Цей циркуляр повинен негайно бути переданий всім повітземвіддїлам і волземвіддїлам для керовництва".

По всій правдоподібности справа культурно-освітна України була предметом окремого реферату і дискусії зїзду. Ні реферат, ні дискусія, ні текст резолюції нам невідомі. Маємо про цю справу в органі Ц. К. Ком. П. (б.) У. „Коммунистъ" (Москва), в статті А. Вехортурского про зїзд таку згадку: „Коли в питаннях економіки (господарства) і военної організації федеративний звязок між республіками законом переміненцй в єдину централізовану цілість, то в питаннях культурно-національних, в питаннях мови і школи зїздом принято закон про використання української мови і школи для розкріпощення народніх мас України від столітнього гніту і системи царського обрусіння краю, крім того, в законі використана українська мова для комуністичної пропаганди і виявлення елементів свобідної творчости українських трудових мас: економічна централізація іде разом з денаціоналізацією культури українського народа. Пануючою мовою признана на Україні—українська".

Ми точно переклали цю цитату з російської мови. Здається одначе, що ужиття слова в попереднім реченню „денаціоналізація" несвідомо помилкове. Замість нього повинно бути ужите слово „відукраїнщення".

Рефератом голови III. Інтернаціоналу тов. Г. Зіновєва про війну з Польщею закінчились праці зїзду. Це був кульмінаційний пунк зїзду.

Розглядаючи війну з Польщею, як знаменитий організуючий фактор, спосібний обєдинити довкола радянської влади і комунізму всі хитаючіся елементи, пробудити свідомість ще несвідомих робітників і селян і зробити оборону від нападу польських панів загально-народню, тов. Зіновєв всю увагу зїзду зосередкував на конечній потребі підняти село проти панів.

„Не було щастя та нещастя помогло", заявив тов. референт. Наш похід на село ще недавно піднимали ми, можна сказати, з голими руками: у нас не було ні одного гасла, щоб приєднати на наш бік середняка. Закон про землю і про хлібну розверстку та про роздачу інвентаря кулаків це знаменитий засіб для переведення октябрської революції (соціялістичної) на селі, але вони лишають в кращім випадку українського середняка невтральним.

Підняти селянство, взяти село, розслоїти селян, обєдинити місто зі селом, розоружити кулака каленим залізом, ліквідувати отаманщину вогнем і мечем, очистити Україну від петлюрівщини, організувати селянську бідноту, ось гасла, котрі ми мусимо здійснити.

Розслоїти село і організувати побіду над польським паном — ось основне завдання, котре стало перед зїздом. Гасло війни з польським паном — спосібне підняти і українського середняка. Воно відкриває нам ворота в село, ми його можемо взяти, що називається, голими руками.

Очистити наш зад від зрадників і бандитів та кинути село проти панів — найперше завдання і велика місія Зїзду.

Реферат тов. Зіновєва був принятий довгими гучними невмовкаючими оплесками, а активною відповідю на його була самомобілізація зїзду в цілому складі.

Відтак тов. Зіновєв вручив торжественно IV. Всеукраїнському Зїздові Рад червоний прапор Третього Інтернаціоналу.

Вибором Всеукраїнського Виконавчого Центрального Комітету, в якого склад увійшов теж неприсутний тов. **В. Винниченко,** і приняттям Манїфесту Зїзду, оголошеного в попередньому числі нашого часопису, при надзвичайному підйомі членів Зїзду, який знайшов свій вираз в присязі боротися до тої пори, доки не буде ні одного пана-поміщика на українській землі, закінчено Зїзд.

JERSEY CITY, N. J.

У нас велике свято! Великий празник!

В ПОНЕДІЛОК, 6. ВЕРЕСНЯ

то є на „Лейбор Дей" відбудеться урочисте посвячення нашого власного

УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ

НА ГОРАХ МІСТА.

Дорогі! По двох роках тяжкої праці і пожертвовання дав нам Господь Бог дочекати хвилі, коли можемо посвятити нашу власну хату і на се свято Вас запросити.

Не відмовте нам! Не богаті ми, не богата ані не виставна наша хата, але власна і для наших теперішних потреб, хоч затісна, але принагідна. Просимо Вас усіх прийти на се свято. Знайдіть хвильку часу і возьміть зі собою всіх Ваших знакомих. Приведіть і тих, що нерадо ідуть. Приведіть і таких, для яких Ви і ми запоступові або законсервативні. Зійдімся разом усі і покажім, скілько нас є. Прийдіть до нас і подивіться на наше діло та додайте нам сили і поради до дальшої праці. 102-5-7

Наше свято почнеться о годині 9-тій рано Службою Божою у тутешній гр.-кат. церкві при Сусекс стр. По відправі Братства і Товариства, які будуть ласкаві взяти участь в нашім святі, в комплеті з хоругвами і відзнаками удадуться до Народного Дому під ч. 363-7 Ст. Полс евеню, де відбудеться торжественне посвячення.

Пополудни від години 4-тої відбудеться вечерок в гали і на подвірю У. Н. Д., переплітаний співами, танцями і провами.

Приходіть усі! Хай сей день буде правдивим святом цілої нашої джерзисітської громади, а нам заохотою до дальшої праці.

ЗА УРЯД У. Н. ДОМУ на горах міста:
363-7 St. Paul's Avenue.

Степан Костів, голова.
Юліян Тесаровський, скарбник.
Мих. Турчинський, секр. рек.

ДВАНАЙЦЯТЬ ЇЗДЦІВ.

(Вимфк з Ноктурну).

Дванайцять їздців
В опівнічну їде годину,
Розпучливий спів
Лунає на всю Україну.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Щаслив, хто упав
З мечем у руці серед поля,
В полон не попав,
Не дізнавсь, що ворожа неволя!
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Кільчастий дріт,
Кругом з багнетами сторожа,
Цілїський твій світ—
Ця тісна і брудна огорожа.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Тарілка помий
І сопух, що аж світло гасне.
Жага?—То сльози пий!
Голоден?—Їж своє серце власне!
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Приходять тут
В гостину тиф, грипа, червінка,
Хорому—зимний кут
І під лоб гнилої мерви жмінка.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

На рано кругом
Лежать холодні, сині трупи,
Волочать їх гаком
І на полі складають у купи.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Не кропить їх піп,
Ні „вічної" їм не співають,
Плюют яна окіп
Ще батька й матір зневажають.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Кривавий цей шлях,
Кривава до волі дорога,
Ми сльози в очах,
Ми кривду несемо аж до Бога!
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Дванайцять їздців
В опівнічну їде годину,
Розпучливий спів
Лунає на всю Україну.
Гей-га! Гей-га! Гей-га!

Богдан Лепкий.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

УКРАЇНСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА 4. ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ЗЇЗДІ РАД.

В нечуваних суперечностях, через страшні поразки переходить українська соціяльна революція в процесі боротьби міжнародного пролетаріяту з світовим капіталом за встановлення комуністичного ладу. Уже в трете радянська влада на Україні приступає до комуністичного будівництва. Два рази не видержала вона натиску зовнішньої і внутрішньої контр-революції і падала під її ударами.

І нині в третій раз, в момент, коли працюючі маси України через представників своїх на IV. Всеукраїнському Зїзді Рад робітничих, селянських і червоно-армійський депутатів прикликаються до встановлення міцних, тревалих форм, в яких мусить відбуватися українська пролетарська революція і комуністичне будівництво в У. С. Р. Р., — в цей момент нова контр-революційна й імперіялістична навала насунулася на українську робітниче-селянську республіку. Польська буржуазна держава в союзі з українською контр-революцією в особі Петлюри, виконуючи загальний плян імперіялістичної Антанти, намагається роздушити пролетарську революцію на Україні і витиснути за межі її радянську владу.

Правобережжа і Київ в руках білої Польщі і жовтоблакитної української контр-революції. Ця навала намагається перекинутися і на лівий беріг Дніпра, піднімаючи одночасно і підбиваючи селянство на повстання проти радянської влади, прикриваючись гаслом незалежности України і продаючи цю незалежність капіталістам Антанти й Польщі.

В цей надзвичайно грізний момент для української революції, а цим, небезпечний і для світової революції, в момент, який погрожує самому істнуванню України, яко радянської республіки, пролетаріят і незаможне селянство України повинні викликати і кинути всі свої внутрішні революційні сили на боротьбу з ворогом і для належного одпору і перемоги над внутрішньою і зовнішньою контр-революцією.

І IV. Зїзду Рад, який зібрався в тяжку для української революції пору, належить покликати ці сили до боротьби і організувати перемогу робітників і селян над внутрішнім і зовнішнім ворогом.

В тій боротьбі, яку веде У. С. Р. Р., головним ворогом диктатури пролетаріяту і радянської влади є петлюрівщина, як внутрішня українська контр-революція і реакція, яка росте в масах на кошт нерозуміння української революції і невдалої політики тих сил соціяльної революції, які до цього часу приходять зовні і опановують революційним рухом на Україні.

Українська контр-революція буде роздушена і знищена, а комуністична революція остаточно переможе на Україні тільки тоді, коли громадянська війна на Україні гострим ножем проріже всю масу народу-нації на дві соціяльні сили, і в останньому морстокому бої їх переможе пролетаріят і голота сільська, роздушивши буржуазію й куркулів до щенту. Таку перемогу пролетарській революції може дати лиш внутрішня громадянська війна (хоча-б і при допомозі другої пролетарської держави), коли вона не буде війною двох державних організацій, як це ми бачимо зараз, — з одного боку польсько-петлюрівська державність з її „самостійністю" України, а з другого боку російсько-українська радянська державність з її „областничеством" відносно України. Тільки клясова війна в середині держави, в якій обидві сторони організовані, як державна влада і бороться за опанування державою, росколює масу, розвязує клясову боротьбу і дає вихід соціяльним силам.

Через те успіх боротьби з польсько-петлюрівською навалою в значній мірі залежить не тільки від кількости багнетів червоної армії, а од тієї державної політики, яку веде радянська влада, од тих державно організаційних форм, в яких повинен організуватися пролетаріят, як пануюча диктаторська кляса. І на цю політику IV. Зїзд Рад мусить дати саму рішучу, гостру і ясну відповідь, не забуваючи, що червоний фронт є лише продовження диктатури пролетаріяту і тієї політики, яку веде радянська влада в середині країни.

Петлюрівській буржуазній державности український пролетаріят мусить протиставити українську пролетарську державність, як форму для диктатури пролетаріяту, як засіб для перемоги над українською контр-революцією, як двигун економічного будівництва радянської влади. Такою формою є незалежна й самостійна в своєму економічному й політичному порядкуванню Українська Соц. Рад. Республіка, — тільки вона оголяє кляси українського суспільства і розвіває туман „національного визволення" кольонії України з під гніту метрополії Росії, тільки через неї український клясово-свідомий пролетаріят потягне за собою масу незаможнього селянства, яка хитається між петлюрівщиною і радянською владою, тільки так нейтралізована буде націоналістична дрібна буржуазія.

Не пристройною з боку державного апарату Р. С. Ф. С. Р., не ублюдочною формою Української Республіки з обкраяним державно-політичним апаратом, який висить в повітрі, не опіраючись і не обєднуючи продукційні сили України і її господарчий організм, — можна задовольнити вимоги української революції і дати їй перемогу.

Український пролетаріят, політично організований в державу, а економічно роспорошений і в такому вигляді підпорядкований Москві, — це є та суперечність, в якій бється сучасна радянська влада, якою самоскладається керуюча партія і яка паралізує пролетарську активність і творчість.

IV. Зїзд Рад не виконає своїх завдань перед революцією, коли не розвяже цю суперечність, не поставить виразно дійсну незалежність У. Р. С. Р. з цілим апаратом економічного, політичного й військового управління і культурної творчости.

Але для перемоги пролетарської революції в міжнародньому масштабі, без чого пролетаріят не осягне своєї мети, необхідне світове обєднанне робітничої кляси і революційна акція під проводом III. Комуністичного Інтернаціоналу. Утворені-ж в процесі революції і організовані пролетарські радянські держави повинні обєднувати свої сили в тісному братерському союзі, підпорядковуючи свої інтереси загально пролетарським — комуністичним.

Радянські республіки Україна й Росія, як незалежні й рівноправні країни повинні обєднатися в братерському союзі на грунті спільної боротьби з капіталізмом і контр-революцією і взаємної допомоги в комуністичній творчости.

Тільки Зїздові Рад належить визначити форми цього союзу, який в першу чергу мусить бути військово-економічним союзом.

Для успішної боротьби з українською контр-революцією, для внутрішне-громадянської війни конче необхідною і неминучою є організація української червоної армії, яка виросши із української революції і з працюючих мас України тільки й може боронити пролетарську революцію і робітниче селянську Україну. Але в спільній боротьбі з російською армією проти світового імперіялізму, укр. червона армія, будучи окремою організаційною одиницею, повинна бути обєднана з російською спільною командою і апаратом постачання.

Таксамо в сфері економічній У. С. Р. Р. повинна обєднувати єдиним державно економічним органом увесь укр. економічний організм в єдине тіло, а не роспорошувати його атомістичним московським централізмом.

Але в справі регулювання і координації економічного будівництва Української й Російської Радянських Республік, необхідне обєднання господарчих продукційних плянів і утворення відповідних регулюючих союзних органів, залишаючи управління продукцією в руках господарчих органів кожної республіки.

Земельна і продовольча політика на грунті загально державної організації У. С. Р. Р. мусить бути направлена в першу чергу на розклад селянства і внесення в село клясової боротьби і громадянської війни, і далі на соціялістичне сільсько-господарче будівництво, на пляномірне роспреділення продуктів хліборобства, одбіраючи лишки їх у куркулів, проводячи хлібну монополію, роскладу хліба і т. д.

Земельний закон Всеукревком і продовольча політика Совнаркому до цього часу не тільки не досягають своєї мети, але привели до протилежних результатів. Безоглядний росподіл землі і власницькі інстінкти, яким дав легальний вихід закон, привели село до обєднання і стирання в ньому клясових меж і навіть можливі на грунті поділу землі клясові конфлікти радянською владою не використані через відсутність відповідних клясових органів сільської голоти на селі.

Ті-ж результати при відсутности подібних органів дає і роскладка хліба яка на місцях здебільшого переводиться комісарськими методами згори подесятинно без учоту инших економічних чинників.

Організація комітетів незаможніх селян остільки запізнилася, що переведення і земельного закону і роскладки хліба проходить по за їх впливом і в момент зросту контр-революційних сил мало досягає мети.

Так само тенденція обєднання в цих комітетах все незаможне селянство включно до „середняка", який безпосередньо примикає до куркулів, змазує і розтворяє в формулі незаможнього селянства різко виявлені і ворожі табори на селі — сільської голоти — безземельної, бурлацької, і куркуля, між якими йде ціла товпа середнього селянства, не активного в клясовій боротьбі.

Через те з тим більшою необхідністю, особливо в звязку з впливом петлюрівщини на середнє селянство радянська влада мусить опертися на самий лівий флянг селянства — сільську голоту, і її організації — комітети голоти — зробити провідниками своєї огарної соціялістичної політики, бо на грунті аграриому, головним чином і колеться українське село.

Накресливши виразно і ясно форми і засоби для переведення української революції, IV. Зїзд Рад кличе працюючі маси України до жорстокої й рішучої боротьби з польсько-петлюрівською навалою, на закріплення незалежної Української Соціялістичної Радянської Республіки, на обєднання всіх її земель, розграбованих імперіялістами. Все для боротьби! Все на оборону!

Хай живе перемога!

Смерть петлюрівщині і білій польській шляхті!

Хай живе незалежна Укр. Соц. Рад. Республіка!

Хай живе польська революція!

Хай живе незалежна Польська Соц. Рад. Республіка і Союз її з Україною й Росією!

Хай живе Червона Армія!

Хай живе III. Комуністичний Інтернаціонал!

Фракція Української Комуністичної Партії.

УВАЖАЙТЕ НА СВОЄ ЗДОРОВЛЄ!

Не чекайте аж захорієте. Кожда мала признака слабого здоровля є звичайно наслідком жолудкових недомагань, які в многих случаях доводять до поважної недуги. 80с—

HOFFMAN BITTER WINE (ГІРКЕ ВИНО ГОФМАНА)

управильнить діланє кишок, вичистить жолудок, прочистить кров, усуне болі голови, дасть добрий апетит, кріпкий сон, змінить нерви і додасть Вашому тілу житєвої сили. Се зробить Вас неприступним на всякі недуги. Спеціяльно поручуване для немічних людий.

ЖАДАЙТЕ ЛИШЕ **HOFFMAN BITTER WINE**

не беріть ніяких підроблених вин. Ціна $1.50 за бутельку, 6 бутельок $7.50, 12 бутельок $14.00. Продаєсь в аптиках, більших склепах або впрост у фабрикантів.

PARTONAL DRUG & CHEMICAL CO., Inc., 44 Prospect St., Yonkers, N. Y.

ВАЖНО

Розширилисьмо і перенеслисьмо наше головне БЮРО. ЗАТРУДНЮЄМО лише досвідчених і регістрованих Адвокатів Патентових і фахових робітників. Тепер можемо акуратнійше і скутечнійше перепроваджувати справи Патентові подвійного числа клієнтів ніж до тепер. Пишіть вперед до досвідченої старої фірми: 60вс—

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Dept. Sw., 1400 Broadway, New York City

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу для егзамінації. 37чс—

Жадайте мою книжочку винаходів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи

Marcin Labiner, Reg. Patent Atty. (S.), 15 PARK ROW, NEW YORK

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	3.00
Кроплі до очий від запалення	5.00
Ліки на Солітер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до пороcту чорного волося	2.00
Вусоріст до пороcту довгих вусів	1.00
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натирання від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, короcти і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	3.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітнячі ноги	2.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Лік против болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки против всіх хронічних і задавнених хороб. За всі наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по каталог.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі не вкупуйте слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Лист і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO., Dept. D. CARLSTADT, N. J.

ПАШПОРТИ

ВИРОБЛЯЄМО ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В КІЛЬКОХ ДНЯХ.

Ви не мусите стратити ані одного дня. Ми вам виробимо пашпорт без приїзду до нашого офісу. Ви будете робити свою роботу а ми вам виробимо пашпорт. Тоді як хочете а щоби ріжні несовісні агенти не забрали вашої тяжкої праці за дармо ми вам спродамо шифкарту і заопікуємося вами аж до відізду. 04с—

ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ.

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc., 322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офіс бюра міститься у власнім домі.

ЗАБЕСПЕЧІТЬ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ

СЕ ВАШ НАЙБІЛЬШИЙ МАЄТОК.

Запорови належить приписати причину більшої части всіх менших слабостий. Більшість з них можна уникнути через старанне доглядання органів травлення і органів асиміляційних. 07-18

БОСАКА ГІРКЕ ВИНО

уживано понад чверть століття скрізь по Америці. Воно є найбільше успішним тоніком, помічним при травленню, збільшує апетит, прочищує кров і держить тіло в самім накращім стані.

Ваш аптикар і Ваш склепар все його має, однак застережіться при купованню, щоби дали Вам лише правдиве Босака Гірке Вино.

BOSAK Manufacturing Co. SCRANTON, PA.

12 ФЛЯШОК $14.00, 6 ФЛЯШОК $7.50, 1 ФЛЯШКА $1.50

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

12 000 слів чужого походження в українській мові. Зібрали др. Зенон Кузеля і Микола Чайковський.

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ. Замовлення висилайте враз з грішми на адресу: „SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N.J.

7 ЦІННИХ ПРЕДМЕТІВ ЛИШЕ ЗА $7.98

Не платіть високих цін за золоті річи, бо купуючи у нас можете набути такі річи за половину ціни. Ми не будемо захвалювати наші річи як другі склепи, але подамо Вам опис річий які ми продаємо: Годинник є зроблений з доброго матеріялу і гарний, окладинки є грубо золочені, гладкі викінчене, годинниська вироблений золотом, добрий механізм, час держить добре, має 7 каменя, гварантований, ціна сего годинника є $15. До кождого годинника, у нас купленого, дамо ДАРОМ слідуючі річи: Гарно позолочуваний ланцюшок, кишенковий ножик, пару спинок до рукавів, шпильку і лапки до придержування кравтки, все позолочуване і виложене гарними і цінними каміннями. Ціла ся збірка в нашій велестій колекції. Кождий повинен набути сю гарну збірку чи то для себе чи для когось другого на дарунок. Колиб Ви купували ті річи кожде з особна, воно коштувало би Вас що найменьше $25, однак для познакомлення публики будемо продавати сі річи лише за $7.98. Не зволікайте, бо ми маємо лише певне число, а вишліть 25 цнт. сейчас а ми пішлемо Вам почтою сі річи; решту заплатите, коли одержите річи. Коли вишлете гроші вперед, дамо Вам даром додаткову пачку театральних грошей. Сатисфакція запевнена для кождого. Пишіть сейчас до: 04с13

EUROPEAN SUPPLY CO., Dept. 51, 1144 NO. WOOD STREET, CHICAGO, ILL.

РОДИМЦІ!

ХТО БАЖАЄ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, АБО СПРОВАДИТИ КОГО ДО АМЕРИКИ

— ЧЕРЕЗ —

АНТВЕРПЕН ГАМБУРГ — РОТЕРДАМ ТРИЄСТ

ИНЬШІ ПОРТИ, НЕХАЙ УДАЄ СЯ ОСОБИСТО, АБО ЛИСТОВНО З ЗАМОВЛЕНЄМ ШІФКАРТИ ДО ЗВІСНОЇ КОЖДОМУ І ТАК ДОВГІ ЛІТА ІСТНУЮЧОЇ АГЕНЦІЇ, ГРИГОРИЯ КУНАШЕВСЬКОГО, ПРЕДСТАВИТЕЛЯ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

ВИПОВНЯЄМО АПЛІКАЦІЇ НА СПРОВАДЖЕННЄ З КРАЮ, ЯК ТАКОЖ І НА ПАШПОРТИ ВІДІЗДЖАЮЧИМ ДО КРАЮ.

ДЛЯ ТИХ ОДНАК, ЩО МЕШКАЮТЬ ПОЗА НЮ ЙОРКОМ, ВИСИЛАЄМО ВСЯКІ ПОРАДИ В ТІЙ СПРАВІ ЛИСТОВНО.

ШІФКАРТИ З КРАЮ

ДЛЯ ОСІБ, КОТРІ БАЖАЄТЕ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, МОЖЕТЕ ТАКОЖ КУПИТИ В НАШІМ БЮРІ, ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН, ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ І ТРИЄСТ ЗАЗНАЧУЮЧИ ПРИ ТІМ, ЩО МОЖУ ДАТИ ВЕЛИКУ ПОМІЧ ПРИЇЗДЖАЮЧИМ ПРИ ВИСІДАНЮ В НЮ ЙОРКУ.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СВІТА ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО КУРСУ.

УВАГА!

ЕСЛИ ХОЧЕТЕ ЯК НАЙСКОРШЕ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, ТО ПРИХОДІТЬ ДО НАС А СПОВНИМО ВАШІ БАЖАННЯ. МИ ЗАОПІКУЄМ СЯ ВАМИ І ВАШИМ БАГАЖОМ ПОЧАВШИ ВІД СТРІЧІ НА СТАЦИІ КОЛІЯВІЙ, АЖ ДО ВІДПЛИВУ КОРАБЛЯ. КОЖДИЙ ХТО СКОРО ВІДІХАВ, АБО ПРИЇХАВ З КРАЮ, ТО ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ АГЕНЦІЮ Г. КУНАШЕВСЬКОГО.

G. KUNASHEVSKY, 179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і безовних покликів).

PERTH AMBOY, N. J.

Парохія Успенія Пр. Богор. в Перт Амбою уряджує ВЕЛИКИЙ БАЛЬ і ПІКНІК на дохід церкви в Українській Гали і парку, 752 Стейт стріт в неділю, 5-го серпня. Початок о годині 3-ій пополудни. Музика і забава першої кляси. Ріжні виграшки. Всіх місцевих і замісцевих запрошує

106-07 КОМІТЕТ.

DETROIT і HAMTRAMCK, MICH.

Спів. Драм. тов. Ів. Котляревського відограє в неділю, 5. вересня 1920 р. в галі Української Хати, 22 Grayling Ave., Hamtramck, Mich. БЕЗТАЛАННА, драма в 5. діях зі співами і танцями Ів. Тобілевича. Режісер Д. А. Вступ 75 і 50 цнт. Початок о годині 7.30 вечером. На се чудове карне представлення запрошується усіх.

105-06 КОМІТЕТ.

ФАРМА.

З причини старости господаря спродається тано фарма: 200 акрів урожайної землі, з котрої 50 акрів пасовиска, 50 акрів грубого ліса, 100 акрів засіяні і сіно. На фармі знаходиться дві керниці і вода на пасовиску. Гарний мальований дім з 7 кімнат з телефоном. Дві великі стодоли, дві великі шопи і курник. Всі будинки в добрім порядку. Додається до сеї фарми 2 гарні молоді коні, 15 дійних коров, 4 ялівки, двоє телят, три безроги, 35 штук кур, також посів, сіно, вози, сани, бричка, упряжі на коні і всі ріжні рільничі машини. Ціна сеї фарми $7.200, готовими грішьми ... а решта по $100 на рік і 5 процент. Добра нагода купити фарму за таню ціну. Ся фарма знаходиться тільки чверть милі від малого міста, гладкої сошаної дороги, молочної фабрики і школи. Сусід Українець зараз коло фарми. 07-09

K. MELNIKOFF, P. O. REMSEN, N. Y. Telephone: 721 Y. 5

НОВОСТИ! НОВОСТИ! НОВОСТИ!

Найбільше придатним і практичним для Вашої оборони в случаях всіх нападів є НІЖ РЕВОЛЬВЕР

котрий Ви уживаєте що дня як ніж, а в случаях можете ужити його як револьвера, 22 калібрового. 53,61,8,76

НІЖ-РЕВОЛЬВЕР се не є забавка, але се є найпридатнійша і найкориснійша річ. Коли він є зложений, то виглядає як сцизорик, 3 цалі довгий, вістря зроблені з найлішої стали а оклядинки є виложені нікльом. Кулі є скриті в ножи а також і вістря, коли Ви потребуєте ножа, то його отворите і можете уживати, а в случаю небезпеки лише потиснїть пружину в вилетить 22 калібровий стріл. Фактом є, що се є добрий винахід. Другі продають ті ножі по 12 долярів і більше, але ми будемо продавати через якийсь короткий час по $6.65, то є по гуртовній ціні, бо хочемо, щоби люди познакомилися з тими ножами. Ми не маємо дуже великого засобу тих ножів, бо лише около три тисячі. Тому не зволікайте але пишіть нині. Зі замовленням залучіть 25 центів, а решту доплатите як отримаєте сей чудовий Ножик-Револьвер на Вашу адресу.

ALL WORLD EXPORTERS, Dep. 380, 1610 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ПЕРЕПИСКА АДМ. „СВОБОДИ".

Анд. Шепта, Аллентавн, Па.—Шовкові майни не істнують не то в Квібек, але їх нема навіть на Мареї. Шукати за шовковими майнами або за комаровим салом — се одно.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ.

Земля чорна, все на ній родиться.

1) 100 АКРОВА ФАРМА, ціла засіяна і засаджена, 22 акрів ліса, 15 пасовиска, сад овочевий, 7 коров, 2 коні, 3 ялівки, будинки і всілякі машини рільничі. Ціна $3200, вплати $1.600 решта по $100 річно з 5 процентом.

2) 168 акрів, 20 штук худоби, 3 коні, 5 безрог, кури і гуси. Ціла обсіяна і засаджена. Добрі будинки і всякі машинерія, 25 акрів ліса. Ціна $6000 вплати $3.500, решта по $200 річно з 5 процент.

3) 136 акрів, добрі будинки, сад, 25 акрів ліса, ціла обсіяна і засаджене, 3 коні, 2 корови 2 безроги і всякі машинерія. Ціна $3200, вплати $1.700 а решта по $100 річно з 5 процент.

Маю ще богато других фарм на продаж. Прошу голоситись листовно на адресу: 07-11

WALTER FIEDOROWICZ, 315 Hill Ave., ENDICOTT, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ НЕДАЛЕКО, РОМ, Н. Й.

Хтоби хотів набути добру господарку за умірковану ціну, то прошу голоситись до самого властителя. Спродаю її сейчас з причини розвязання з моїм спільником, котрий задля родинних причин не міг дальше оставатись у спілці. Фарма є 105-акрова, на тій фармі находиться більше як акер барабольї, 2 акри солодкої корни до корм, 2 акри соленої корни, 4 акри гречки, 5 акрів вівса, в шопах є сіна до 60 тон, 10 коров, 9 штук ялівнику, 3 коний, льоха з поросятами, 2 безроги великих, 120 курок, добрі барни з новим цинком, добрий дім під бляхою вода в хаті, 2 косярки, борони, плуг, 2 вози, бога, віз на молоко, сани великі, 2 малі грабарки, плужок, дві косарки до трави і т. д. Ціна за то все $5.300, згори треба дати $2800 а решту на сплату $100 річно. До міста 15 минут їзди. Хто купить тепер, тому звернеться половину дороги. Прошу звертатися по інформації на слідуючий адрес: 07

ALEX GADZ, Farm Fraisy, Lee Center, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

ДЛЯ ОСЛАБЛЕНИХ МУЩИН.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові, зістануть радикально і раз на все вилічені через уживання средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли болить Вас нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маєте меланхолію, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або иньші недуги каналу уринового, неправильні сни, болань стрічатись з людьми, або є подібні ... то вставте уживати средства NOVO. Се средство в ровмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете всякі уживати всякі приємности жита. На доказ і для переконання Вас о сім, що NOVO средство є дійсно ділає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опакованя. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічене. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть ще нині безпроволочно, надилаючи адресу, в якій Ви читали се оголошене в нашім весь Вам сейчас вгадане средство.

Novo Company, Dept. 23, BOX 4000, PHILADELPHIA, PA.

Пересилки до Галичини, України і Чехословакії

Сей банк дасть можливо найліпшу обслугу в пересилці гроший і найкориснійшу виміну при виплачуванню гроший в Галичині, Україні і Чехословакії. 100—

Оснований в 1810 р

THE MECHANICS & METALS NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK

Капітал, надвишка і зиски $25,000,000.

Філія: Stuyvesant Sq. 2nd Ave. & 14th St. — Філія: Harlem 3rd Ave. & 116th St. — Філія: Harlem Market 1st Ave. & 103rd St.

ПОЛЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ СКОНФІСКУВАЛО І ЗАБОРОНИЛО

— КНИЖКУ —

„ТРАГЕДІЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ"

Львівська часопись „Вперед" у 161 числі, з 15. липня подає слідуюче:— 06чс10

„Генеральний делегат заказав відібрання дебіту ілюстрованій українській брошурі під наголовком „Трагедія Галицької України". Точний опис польських звірств у Східній Галичині.

Згадану книжку можна однак в Канаді свобідно читати, а можна її дістати за одного доляра у всіх книгарнях або в накладі:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 850 MAIN STREET, WINNIPEG, CANADA.

ЧИТАЙТЕ ОГОЛОШЕННЯ АЛЕ ПАМЯТАЙТЕ, ЩО

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK, 141 WASHINGTON STREET, NEW YORK

від десяток літ в банковім і шифкартовім інтересі і що „другі можуть зробити" він напевно зробить а до того дасть Вам якнайліпшу услугу і загально звісну гарантію за переврані пороученя.

За шифкартами до і з краю, з пересилками грошевими удавайтесь на повисшу адресу. 98—

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаємо. — За одно поміщення платиться 5 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих ціни на дворазове оголошення з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ, яка є на продаж, інвентар, запаси, положення і ціна. Рішучо не приймаємо оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванням надмірної прихильности для костюмера і нападів на других продавців.

В справі поміщуваних оголошень на адресу „Свобода", не належить звертатися адміністрацію а писати прямо на таку адресу, яка є подана в часописи. Адміністрація не має обовязку відкривати імен сторін, даючих оголошення.

Пошукую своєї братової ОЛЕНУ ДЕЛІКАТ, з села Мичищова, пов. Бережани, Гал. Перед 6-ма роками перебувала в Сиракюз, Н. Й., під ч. 216 Lakeview Ave. За подання мені адреси її теперішнього побуту дам $5.00 нагороди, або прошу її, щоби сама голосилась: MICHAEL DELIKAT, Box 428, Hudson, N. Y. 07-09

Пошукую ПЕТРА і ЮСТИНУ ПЕТРІВ, котрі перебували в Бофало, Н. Й. Вони самі, або хто про них знає, зволять подати їх теперішню адресу: STEPHEN JAREMCZUK, R. F. D. Route 2, Royal Oak, Mich. 07

ДІВЧАТ і ЖЕНЩИН потрібно до легкої машинової роботи. Стала робота і добра платня. Голосить сейчас до: AMERICAN MUSICAL SUPPLY CO., 451 Communipaw Avenue, Jersey City, N. J. 05-07

ПОТРІБНО ДЯКОУЧИТЕЛЯ, що зараз знає своє діло. Платня 100 долярів місячно і доходи. Мусить бути чесний і тихої вдачі. Голоситись на адресу: Е. Н., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 04-08

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ. Дуже добра нагода для Українця бізнесмена. Ресторант є в добрім положенню і можна заробити гроші. Продаю з причини слабости. Інтересовані зволять голоситись до: ВІКТОР МАЄРЧИК, 1821 First Avenue, New York, N. Y. 05-07

ПОТРІБНО ГОСПОДИНІ від 1-ого вересня до дому священика. Голоситись на адресу: Е. Н., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 04-08

ЕКСТРА! Конець прийшов для злодіїв і ошустів! Хто Вас обікрав або ошукав? Де твій муж або жінка? Прийдіть зі своїми клопотами до нашого офісу до одинокого українського детектива Михаїла Геллес, капітана Резервової Поліції. Приймаємо справи по цілій Америці. Порада даром. Повне вдоволення. Памятайте на адресу: MICHAEL GELLES, 299 Brondway, New York City — Telephone: Worth 3515. 100—

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і дівчат. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

НА ПРОДАЖ 15 акрова фарма, 2 корови, 2 коні, 30 безрог, 300 курий. Засіяна, всі фармерські знаряди. 2 години їзди з Ню Йорку. Ціна за все $10.000. Звертатися до властителя в англійській мові: JOHN SPELLMAN, Fairlawn, N. J. 05-07

СЬОГОДНЯ ВЕЧЕРОМ

напишіть до нас а ми вишлемо Вам пробну лекцію і подробиці о тім як ми гварантуємо заочно вивчити Вас читати, писати і говорити по англійськи. Жиючи в Америці Ви повинні вміти англійський язик, бо без того всі двері є зачинені. Вивчитесь у нас сеї мови протягом 3 місяців через почту. Пишіть до нас ще нині і пришліть 10 цнт. грішми або марками на відповідь. Приймаємо і жінок до науки. 05-07

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

Цікаві події з рідного краю подають

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

„Громадська Думка", „Вперед", „Земля і Воля" й иньші. Єсли інтересуєтеся старим краєм, читайте сі часописи, а зробите подвійний хосен: раз, що будете читати правдиві відомости з рідного краю, а друге, що підтримаєте українську пресу в Галичині, котра потребує вашої піддержки. Ми вишлемо вам 9 чисел за 50 центів; 19 чисел за $1.00. Часопис „Світ Дитини" одно число за 10 центів. Пишіть на адресу: 07-16

UKRAINIAN BOOK STORE, 437 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

АДВОКАТ O. H. DROEGE

49-E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ, добре заряджені, добрий бизнес для наших людий. Продаєсь задля зміни місцевости побуту. Голоситись до склепу: 184 Warren St., Jersey City, N. J. 06-08

ЕКСТРА ПРОДАЖ ДОБРЕ ПРОСПЕРУЮЧОЇ БУЧЕРНІ І ГРОСЕРНІ, в добрім положенню великого міста, в самім центрі наших людий; бизнес знаний від 30 років, на розі головних улиць. Все уладжене в перворядні стані. Добра нагода для Українця. Ціна приступна. Властитель змушений продати сей бизнес задля слабости в родині. Голоситись до штору: 58 Sussex St., Jersey City, N. J. 06-08

В Джерзи Сіті є на продаж ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ

З причини, що властитель має другий інтерес, продасть гросерню і бучерню. Бизнес старий і прибутковий, річного обороту бизнесового є 52 тисячі долярів. Сей штор находиться майже в чисто українській дільниці на горі міста. Ціна $3.500. Добра нагода для бізнесмена. Голоситься до: S. MILANOWYCZ & WEIL CO., 193 Grand St., Jersey City, N. J. 07-08

ПРОДАМ ФАРМУ, 140 АКРІВ землі, одна миля до місточка і стації, новий дім на 10 кімнат враз з меблями, ріка пливе попри дім через цілу фарму, добрі будинки господарські, всі знаряди рільничі, машини, плуги, борони, вози, всіляка упряж на коні, велике сайло на корну, 150 тон сіна, картофлі, капуста, цибуля, огірки, томейти і богато иншої огородовини, сад овочевий, богато цукрових дерев, як рівнож машина до варення сиропу, 23 дійних коров, 5 ялівок, з того 3 ялівки з телятами, один бугай, 2 добрих молодих коний, до 100 курий, 7 гусий, 8 качок, 3 безрог. Дуже красна околиця, надаєсь добре на удержане бордерів, котрих тут повно кождого літа, які приїзджають з Ню Йорку на свіжий воздух. Ціна за се все $10.800, з того $5.000 готівкою а решта по $200 і 5 процент річно. Добра нагода хто любить фарму. 07

Интересовані зволять писати або приїхати до:

WILLIAM HUCK, P. O. Box 96, Arena, N. Y. Deleware Co.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР ДР. М. МІЛОЄВИЧ

бувший воєнний доктор в старім краю. 100чс—

DR. M. MILOJEVICH, 417 WOOD STREET, PITTSBURGH, PA.

ХТО МАЄ ЗАМІР

провадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE, 49 E. 7th Street, New York City.

ДАРОМ

вишлемо кождому нову мапу України, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 10 цнт. на кошта пересилки. 98-109

THE STANDARD BANK, 59 Avenue B, New York, N. Y.

SIMEON W. MEDRIC

Асекуруе від огню будинки, склепи, меблі і на житє в найліпших компаніях асекураційних на стейт Ню Джерзі. 04-15

76 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N. J. Telephone 850 Montgomery.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІАЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr., 327 EAST 17TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і свята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВИНКИ.

До наших читачів.

З огляду на те, що слідуючого понеділка є американське свято („Лейбор Дей"), вівтіркове (з 7. с. м.) число „Свободи" вийде з одноденним опізненнем.

Окружна конференція.

У Вашінґтоні оповіщено, що біжучої осени відбудеться там окружна конференція в справі венеричних недуг. Конференція організується за ініціятивою Інтернаціональної Ради Здоровля, Американського Червоного Хреста і Товариства Соціяльної Гігієни.

З огляду на се, що венеричні недуги уважаються найбільше небезпечними і треба ужити всіх можливих средств, аби їх знищити, на згадану конференцію будуть запрошені експерти, лікарі й визначні соціольоги з полудневої й північної Америки. Проф. Велш з університету Гопкінс згодився предсідателювати на згаданій окружній конференції у Вашінґтоні.

Головний державний лікар С. Кумінґ недавно висловився, що пропонована конференція має уложити плян безпощадного нищення венеричних недуг у Злучених Державах і осягнути кооперацію широких верств американської суспільности. Кумінґ говорить, що сею справою треба заінтересувати всіх. В противнім разі ми ніяк не позбудемося сеї небезпеки. Згадана конференція має установити боєвий фронт, який буде боронити американську суспільність перед венеричними недугами.

Натуралізовані горожани й ощадність.

Державні урядники в Новій Англії недавно переконалися, що натуралізовані горожани є знаменитими американськими патріотами і уміють щадити гроші, котрі переважно вкладають в державні бонди свободи і воєнні щадничі марки. В однім манїфактурнім заводі в Бостоні, де переважно працюють чужинці, за дуже короткий час продано воєнних щадничих марок на суму 2.066.10 долярів. Се свідчить, що натуралізовані горожани мають довіре до державних інституцій своєї прибраної вітчини і дорогою ощадности стараються стати добрими незалежними горожанами та осягнути для себе фінансову незалежність.

Фінансова незалежність.

Забравши в посіданнє афраканські землі, Англія переконалася, що тамошні мешканці, Кафри, помимо того, що в полудневій Африці земля дуже богата, вони заледви могли на ній проживитися. Кафри любили бавитися, гуляти, але працювати їм ніяк не хотілося. Бачучи такий стан річий, англійські кольоніяльні урядники не раз застановлялися над способом заохочення Кафрів до праці і остаточно рішилися роздати їм по парі волів, аби в сей спосіб заохотити Кафрів до оброблювання ріллі.

Зразу все було гаразд. Кафри незвичайно зацікавилися сею справою і енерґічно взялися до праці. Кольоніяльні англійські урядовці з приємностю приглядалися, як дикі Кафри з великим запалом бралися до оброблювання африканських степів, але такий стан довго не тривав; Кафри повбивали волів, зїли мясо, і на тім справа скінчилася. Вони думали, що британське правительство дасть їм других волів, але дуже завелися.

Та мешканці полудневої Африки не є одинокими, що не вміли користати з допомоги, котрою могли дійти до економічної незалежности і добробуту. В многих случаях ми можемо порівнати з дикими Кафрами й родовитих Американців, котрі, продаючи свої бонди свободи, роблять таксамо, як робили Кафри з дарованими їм волами. Так, як Кафри при помочі волів могли дійти до економічної незалежности, Американці можуть дійти до фінансової незалежности, тримаючи в себе куплені бонди свободи, аж доки не дістануть за них повної вартости.

Робітники проти війни.

Депеша Злученої Преси з Лондону говорить, що Міжнародна Ліга Заводих Юній в Ротердамі (Голяндія) видала відозву до робітників цілого світа, в котрій взиває робітників, аби працювали в напрямі недопущення своїх країв до війни.

Виріб автомобілів у Злучених Державах.

Нюйорська газета „Вол Стріт Джорнал" з 25. м. м. напечатала статтю про виріб автомобілів, в котрій говориться, що автомобілеві заводи в Злучених Державах виробляють річно около 1,000,000 пасажирських самоходів. Найлучшим покупцем американських автів є Мексико. Бюро домашного і заграничного промислу у Вашінґтоні заявляє, що у 1920 році з усіх полудново-американських країв Мексико закупило в Злучених Державах найбільшу скількість автомобілів.

Індустріяльні непорозуміння.

З департаменту праці повідомляють, що директор індустріяльних непорозумінь, Г. Л. Кервін, представив в згаданім департаменті рапорт, в котрім говорить, що до 21. серпня с. р. в ріжних індустріяльних заводах Злучених Дежав було 25 страйків і 42 ріжних контроверзій.

Чим люди журяться.

Читач „Свободи" Ст. О. з Філядельфії присилає нам листа і каже, що то не можливо, щоб Українці під проводом Павленка поборювали Українців під проводом Буденного. На його думку Українці повинні так зеднатися, як в Ст. Луіс, де трох братів Українців вибили велику громаду Ляхо-Татарів, так що аж німецькі газети про сей вчинок писали. З того виходить, що „в єдности сила", а вороги мусять уступитися, хоч би їх було більше.

Осторога перед свіжими агентами.

Тойсам читач пише нам: Тепер намножилося тих агентів від вироблювання пашпортів, що аж страх! Треба добре вважати, до кого іти, імению до знакомих.

До Ст. Луіс прибув один чоловік, по імени Іван Куривчак, і заложив нотаріяльний офіс. Священик оголосив в церкві, щоб люди удавались до него в своїх потребах. Коли той чоловік назбирав суму на пашпорти і шифкарти на тисячі, звинув те все в клубок тай утік без сліду. Коли був в Ст. Луіс, то представлявся людям, що він священика син зі села Пятниця, повіт Добромиль.

Звідки беруться цигари.

Бюро островних справ у Вашінґтоні подає до відома, що цигаретні заводи Філіпінських островів в місяци червни с. р. прислали сюди 29,446.525 філіпінських циґар.

Глупота чи злочин?

Коли 14-літна Олена Барч піднеслася зі свого місця на возі горішної зелізниці Шестої Евені в Ню Йорку, то запримітила, що з її голови спадають її дві довгі коси чорного буйного волося. Показалося, що тоді, коли дівчина протискалася крізь товпу в зелізничім возі, хтось відтяв її волосє при самій голові. Пошкодована нікого не чула і не знає, хто і в якій ціли допустився такого каригідного вчинку. Олена Барч є в своєї матери одинокою дитиною.

Що стається з довгами по упадку держави.

Кожда якась держава має довги, а надійде війна, тоді ті довги дуже скоро подвоюються, потроюються, а то ще більше збільшаються. Що-ж стається з тими всіми довгами, коли держава розпадається?

Всі державні довги підлягають міждержавним законам про державні довги, які кажуть, що за довг ручить не конче уряд якоїсь держави, але нарід, земля і взагалі маєток краю, на який довг позичився. Колиб отже котрась держава розпалася на четверо, то довг розпався на четверо і кожда з тих чотирох частий мала би сплачувати його відповідно до величини території (землі), людности і населення.

І так, коли повстала Болгарія, то берлінський конгрес переніс на неї около сто міліонів франків турецького довгу. Довг сей одначе взяла на себе Росія, маючи очевидно в тім свій інтерес. Коли Австрія розпалася на кілька окремих частий, то відповідно до величини і богатства тих же частий розпався і довг Австрії.

Держави позичають звичайно в жидівських банкирів, бо власне нині найбільше капіталу на світі мають в своїх руках Жиди. І так в Англії позичають звичайно: Ротшільд, Сасунс, Оппенгайм; у Франції: Фрейре; в Німеччині: Мендельсон, Блібредер, Вальтбурґ; в Голяндії: Ван Оттес; в Австрії Ротшільд; в Злучених Державах: Кан, Леб і Ко., та Морґан і Ко.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ТЕЛЕҐРАФІЧНІ ВІСТИ.

Починаючи від слідуючого числа „Свободи", редакція буде значити всі телеграми, з яких жерел вони походять. Телеграми найповажнійшої американської телеграфної агенції. „Зєдиненої Преси" — „Асошіейтед Прес" будуть означувані буквами А. П. в скобках. На приклад:

Лондон, 5. вересня (А. П.) Инші телеграми будуть означувані (Пр. Т.), значить: приватна телеграма (розуміється якоїсь газети). Телеграми, чи відомости з українських жерел будуть значені (У. П. Б.) — Українське Пресове Бюро. Богато телеграм не має цілком знаку, то це значить, що телеграма прийшла з урядового бюра якоїсь держави, напр. з Берліна приходять урядові німецькі вісти, з Парижа французькі і т. п. Часто при таких телеграмах есть ще подано, з відки та вістка походить: Чи від якого кореспондента, чи від наочного свідка, чи з якої телеграфної агенції. Це звичайно виразно сказано в таких телеграмах.

Редакція „Свободи" заводить цю новість за прикладом американських газет для орієнтації читачів. Тимсамим хоче редакція сказати, хто відповідає за правдивість таких вісток.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".